

PREPIH

07 KOROŠKI ČASOPIS
94 Leto IV, 22. april 1994, cena 140 SIT

REPUBLIKA SLOVENIJA

TEMELJNO JAVNO TOŽILSTVO V MARIBORU

ENOTA
V SLOVENJ GRADCU

Občina

Ravne -

Prevalje?

**Kdo toži
Prepih in
novinarje**

PREPIH

Krkovič: Kos

partnersko podjetje

carinska zona Dravograd

tel: 0602 44 13

fax: 0602 41 631

Nova
ponudba:
ZOBNO IN
DENTALNO
ZLATO IN
ZLITINE

partnersko podjetje

carinska cona Dravograd

Otiški vrh 25a

62370 Dravograd

tel.: 0602 44 131

fax: 0602 41 631

zavarovalnica triglav
d.d.

POŠLOVNA ENOTA KOROŠKA

62380 Slovenj Gradec, Vorančev trg 2

Tel.: 0602/41-842, fax: 41-840

PREDSTAVNIŠTVA:

Radlje ob Dravi, Mariborska 8

Tel.: 0602/73-024, fax: 73-026

Ravne na Koroškem, Trg svobode 12

Tel.: 0602/23-658, fax: 23-769

PAKETNO ZAVAROVANJE

- PAKET ZAVAROVANJ ZA OBRТNIKE IN PODJETJA
- PAKET ZA ZAVAROVANJE KMETIJSKIH GOSPODARSTEV

Tovarna
MEŽICA

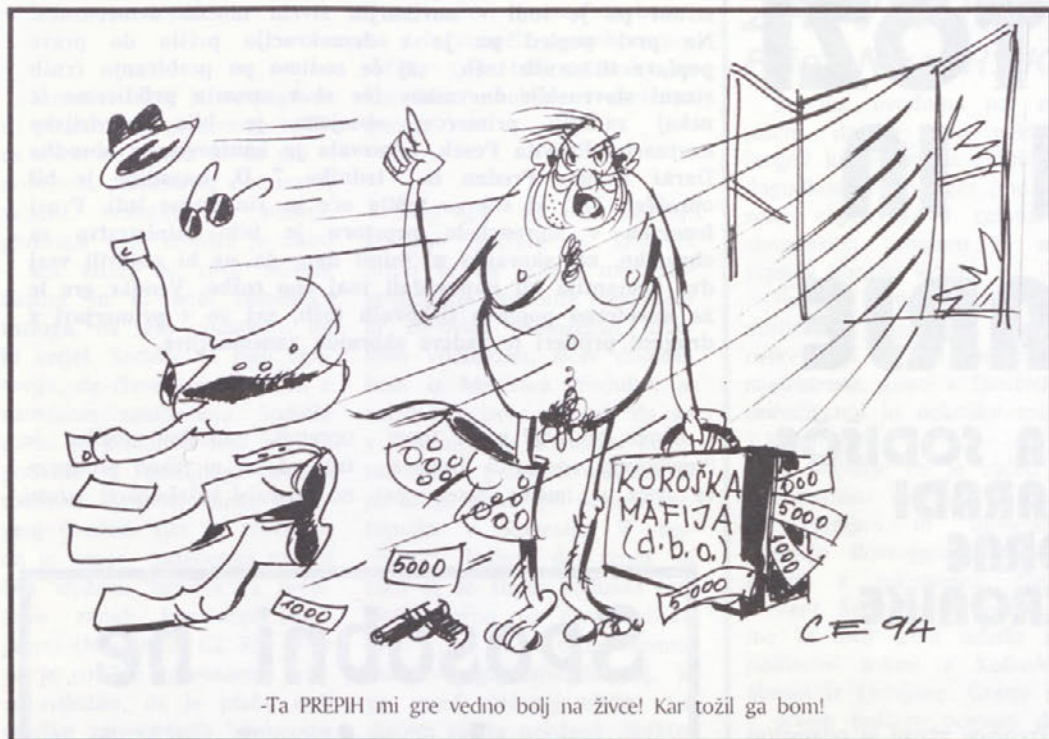
d.o.o.

akumulatorskih baterij

PROIZVAJAMO IN VAM NUDIMO:

- akumulatorje **TOPLA** za zagon motornih vozil z dvoletno garancijo in visoko kakovostjo.
- akumulatorje **MEŽICA** za pogon viličarjev in delovnih strojev ter stacionarne baterije kot rezervni vir napajanja v telekomunikacijskih in drugih sistemih.

Prepihanega tiča tožba

-Ta PREPIH mi gre vedno bolj na živce! Kar tožil ga bom!

ELASTIČNOST NOVIH OBČIN

Pregovor DELI IN VLADAJ se v Sloveniji spreminja v DELI IN KRADI. Tako pravijo preizkušeni ljudje. Izgovor, da z uvajanjem lokalne samouprave posnemamo Evropo, ne bo držal, saj nas z zahoda že opozarjajo, da male občine združujejo.

Na zborih krajanov je ostalo nepojasнено vprašanje o konkretnih pristojnostih in finančnih možnostih novih občin, saj zakonodaja še ni opredelila državne uprave in tudi kriteriji o dopolnilnih sredstvih manj bogatim občinam še niso dogovorjeni.

Lahkovemeži so nasledli publicam o približevanju odločanja in iz veselja, ker smejo izraziti lastno voljo, predlagali kar 355 referendumskih območij. Blagor tistim, ki potihem računajo na županske

stolčke, da so tako naivni. Ko si bodo novoizvoljeni župani s svojimi svetniki belili glave pred praznimi občinskimi blagajnami, pa bo mati država bivšo občinsko premoženje na hitro "pokasirala" za potrebe svoje uprave (bivše uslužbenke starih občin).

Novi župani bodo s svojimi svetniki uradovali pod vaškimi lipami. Kaj hitro se zna zgoditi, da bodo oblikovali predloge o združevanju občin po evropskih vzorcih.

Če je "država" s svojo odločitvijo o skupnem referendumskem območju Prevalje-Ravne že uvidela smiselnost večjih občin, je razburjanje okrog tega nepotrebno. Občani si bodo prihranili en referendum in enotno reševali gospodarske probleme. Je tako?

Jasnovidec

- POKONČNI NOVINARJI SO NAJVEČ KRIVI.
- ZATOŽNE KLOPI SO OD NEKDAJ NA PREPIHU, ZDAJ BO PA PREPIH NA ZATOŽNI KLOPI.
- DANES LAHKO PRI NAS LAŽEŠ, KRADEŠ, PO ŽELJI PREKORAČIŠ POOBLASTILA, TODA BOG NE DAJ, DA BI O TEM PISAL.

NIKO

IZ VSEBINE:

- KDO TOŽI PREPIH IN NOVINARJE 4
- KRKOVIČ IN KOS NA KOROŠKEM RADIU 6
- 16 OBČIN NA KOROŠKEM 8
- PO FUTY-JEVI POTI 10
- KADAVRI ŠE SMRDIJO 13
- 40 LET ŠTIRIH KOVACEV 22
- KOROTAN V PRVO LIGO 29
- PONAREJEVALCI ZA ZAPAH 30

Na naslovnici:
**PREPIH PRED
SODIŠČEM**
Foto: T. Jeseničnik

PREPIH Koroški časopis.
Izdaja ČZP Voranc d.o.o. Ravne na Koroškem.
Glavni in odgovorni urednik
Vojko Močnik.
Računalniški prelom: Grafični studio Ivko, Ravne.
Tisk: Tiskarna ODTIS Ravne.
Naslov uredništva:
Ravne na Koroškem, Čečovje 5,
tel.: 0602/22-999.
Na osnovi mnenja Republiškega sekretariata za informiranje št. 23/105-92 šteje časopis med proizvode iz 13. točke tarifne št. 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%. Nenaročenih tekstov in fotografij ne vračamo.

KDO TOŽI PREPIH IN NOVINARJE

Največ tiskovnih tožb je bilo v lanskem letu kajpak na ljubljanskem temeljnem sodišču, kar je tudi razumljivo, saj je v slovenskem glavnem mestu tudi največja koncentracija medijev. Najbolj pogosto so pred sodniki stali novinarji Slovenskih novic, Dela, Mladine in TV Slovenija, obsojena pa sta bila dva. Za Koroško pa je zanimivo mariborsko temeljno sodišče, kjer je bilo lani 28 tiskovnih pravnih, od tega na sedežu enote 16, po tri na Ptuj in v Slovenski Bistrici, šest pa v Slovenj Gradcu, medtem ko v Ormožu in Lenartu lani niso obravnavali tiskovnih tožb. Skupni imenovalec teh tožb so tožbe zoper čast in dobro ime, ki je bilo povzročeno preko medijev.

NA SODIŠČE ZARADI ČRNE KRONIKE

Prepilih glavni in odgovorni urednik je prvič stopil na sodišče že v začetku leta 1992, ko je zoper neznanega avtorja (kaskadna odgovornost pravi, da v primeru, ko je avtor neznan, za besedilo odgovarja odgovorni urednik) vložilo tožbo podjetje Jamnica s Prevalj. Do glavne obravnave ni prišlo, saj sta sprti strani pred tem dosegli sporazum.

Demokracija je v slovenski prostor prinesla tudi tiskovne pravde. V času socializma tega pač nismo poznali, saj se je rado dogajalo, da je tu in tam kakšen partijski ali szdljevski aparatčik pregledal novinarsko pisanje, na drugi strani pa je tudi v novinarjih živela močna avtocenzura. Na prvi pogled pa je z demokracijo prišlo do prave poplave tiskovnih tožb, vsaj če sodimo po prebiranju črnih strani slovenskih dnevnikov (če si v spomin priključimo le nekaj zadnjih primerov: obsojena je bila televizijska novinarka Rosvita Pesek, odmevala je kontroverzna obsodba Darki Zvonar Predan iz tednika 7 D, nazadnje je bil oproščen Tof, ki sta ga tožila oče in sin Šarac itd). Pravi fenomen v slovenskem prostoru je bilo ministrstvo za obrambo, saj skorajda ni minil dan, da ne bi objavili vsaj dva demantija ali napovedali vsaj eno tožbo. Vendar gre le za navidezno poplavo tiskovnih tožb, saj so v primerjavi z drugimi primeri te zadeve skorajda zanemarljive.

Marca leta 1992 pa je zoper Prepilovega sodelavca Tomislava Iviča v imenu zasebnega opremiš." Zasebni tožilec je trdil, da si ni nikoli protipravno prisvajal kakršnihkoli stvari

Sposobni ne odnehajo

Drago Krištof, slavni direktor mežiškega rudnika, še večjo slavo pa je dosegel na Dunaju kot predstavnik slovenske gospodarske zbornice, je po odstavitvi z mesta direktorja Toma v Mežici spet direktor. Tokrat na Muti, v mali kmetijski mehanizaciji. Sklad republike Slovenije ima zanimivo politiko. Krištofa je na Tomu odstavil, da bi ga pol leta zatem postavil za direktorja na Muti. Obe podjetji pa sta v Korzetovemu skladu.

Faksimile "inkriminiranega" prispevka, ki Prepihu obeta odmevno tiskovno pravdo

tožilca Franca Uršaja iz Slovenj Gradca vložil zasebno tožbo velenjski odvetnik Alojz Osojnik. Prepilovega sodelavca so obdolžili, da je kot novinar trdil in raznašal nekaj, kar lahko škoduje časti in dobremu imenu zasebnega tožilca. V Prepihu št. 2 dne 3. februarja 1992 je bilo na strani 22 objavljeno besedilo "Kriminal vse bolj na pohodu," kjer je bilo med drugim zapisano tudi tole: "Sicer pa je bolezen dolgih prstov, kot kaže, nalezljiva, saj je kradel tudi varnostnik F.U. iz Nove opreme v Slovenj Gradcu, ki je to podjetje oškodoval za dobrih 12 tisoč tolarjev. Tudi F.U. si lahko podobno pomaga kot njegov poklicni kolega, češ: če delaš na Novi opremi, se pač lahko po najlažji poti tudi na novo

in da zoper njega tudi ni bila vložena ovadba ali sprožen kazenski postopek. Med drugimi je postavil tudi premoženjsko-pravni zahtevek za moralno in materialno škodo v pavšalnem znesku sto tisoč tolarjev.

Pravdanje pa je potekalo do marca letošnjega leta, ko je sodba postala pravnomočna. Na prvi stopnji na enoti temeljnega sodišča v Slovenj Gradcu je namreč sodišče novinarja (zastopal ga je odvetnik Miran Oceppek z Raven) oprostilo obtožbe, pooblaščenec zasebnega tožilca pa se je pritožil na višje sodišče v Mariboru, ki je zadevo vrnilo v ponovno sojenje v Slovenj Gradec. Tu je bil rezultat enak kot prvič, torej oproščen obtožbe, na ponovno pritožbo zasebnega

VABILO NA GLAVNO OBRAVNAVO V SKRAJŠANEM POSTOPKU

Oprav. št. K 107/92
Pri vseh vlogah navedite to opravilno številko!

Vojko Močnik
(izobseženo ime)

Dne 21.5.1992 ob 8. uri bo v sobi št. 28 glavna obravnava v kazenski zadevi zoper vas zaradi kaznivnega dejanja po čl. 108/II-1 KZ RS

Vabimo vas, da se zaradi zagovora glavne obravnave udeležite. Če ne pridete na glavno obravnavo, čeprav ste v redu postopka naložili plačilo stroškov za privedbo, preložitve glavne obravnave in drugih stroškov postopka, ki ste jih povzročili po svoji krivdi, kot tudi ustrezen del povprečnine.

Otvorimo vas, da imate pravico vzeti si zagovornika, vendar pa, če obramba ni obvezna, glavna obravnava ne bo preložena, če zagovornik nanjo ne bi prišel ali če si vzamete zagovornika šele na glavni obravnavi.

Na glavno obravnavo morate priti z dokazi za svojo obrambo, lahko pa dokazate pravočasno sporočite sodišču, da bi as mogli preskrbeti za glavno obravnavo.

Sodišču morate takoj sporočiti spremembo naslova, kot tudi namen, da spremenite prebivališče.

Opozarjamo vas, da sme sodišče odločiti, da se glavna obravnava opravi tudi v vaši nenavzočnosti, če ne pridete na glavno obravnavo, kljub temu da ste bili v redu povabljeni ali vam valjda ni bilo mogoče svrčiti, ker sodišču niste prijavili spremembe naslova ali prebivališča, če vaša navzočnost ni nujna in ste bili pred tem že zastavljeni.

Prilagamo prepis obtožnega predloga — zasebne tožbe.

Temeljno sodišče v Slovenj Gradcu

Enota v Slovenj Gradcu

dne 7.5.1992 198

To vabilo prinesite s seboj!

Obr. Z. št. 25 (vabilo oddiščeno na glavno obravnavo v skrajšanem postopku)

Predsednik senata — sodnik:
sodnik: ARNOLD RUS SILVIJA
PO ODREDBI SODNIKA
VODJA PISARNE NA SODIŠČU

Zaščitna št. za Slov. — Obr. 9/196

Eno od vabil odgovornemu uredniku

tožilca pa je Višje sodišče v Mariboru februarja letos razsodilo, da je pritožba neutemeljena in potrdilo sodbo sodišča prve stopnje.

Tomislav Ivič je v zagovoru povedal, da zasebnega tožilca sploh ne pozna in da mu v nobenem primeru ni nameraval škoditi. Podatke za pisanje glosirane črne kronike je dobil - kot vselej na UNZ Slovenj Gradec in ni imel nobenega razloga, da tem podatkom ne bi verjel. Sodišče je tudi ugotovilo, da članek ni bil pisan z namenom zaničevanja. Sodišče pa si je pridobilo tudi uradne podatke s Temeljnega javnega tožilstva Maribor, enote v Slovenj Gradcu, kjer je razvidno, da je zoper zasebnega tožilca bila vložena zahteva za preiskavo zaradi kaznivega dejanja po členu 165/1 KZ RS. Sicer pa je sodišče zasebnemu tožilcu naložilo, da je plačal tudi stroške zagovarjanja "nasprotne strani" in plačilo povprečnine sodišču.

NA SODIŠČU TUDI NOVINARJI VEČERA, DELA, KAJA

V uvodu omenjenemu številu tiskovnih pravnih je tudi tožba proti spodaj podpisane- mu, ki ga je tožil zasebni tožilec Sherafedin Pecci iz Velenja za enega od prispevkov v dnevniku Večer. Pecci je pri odškodninskem zahtevku skušal seči še višje in je v tožbi zahteval 300 tisoč tolarjev odškodnine. To pravnisanje (zanimivo, tudi advokata sta bila ista) je trajalo krajši čas: na prvi stopnji je sodišče spodaj podpisanega oprostilo obtožbe. Pecci in advokat sta se pritožila na višje sodišče, ki pa je potrdilo sodbo prve stopnje.

Prepihu pa se - sodeč po pismu advokatinje Jože Konečnik obeta nova tiskovna pravda. Če prav razumemo

njeno sporočilo, potem gospodu Dragu Krištofu iz Mežice ni bila povšeči pohvala na srednji strani Prepiha (glej faksimile). O tej zadevi in razpletu bomo na teh straneh podrobno poročali, saj se tudi za bralce na Koroškem obeta zanimiva pravda.

Sicer pa bo na slovenjgraškem sodišču v kratkem prišlo še do pravde med slovenjgraško splošno bolnišnico in Delovim novinarjem Brankom Voduškom, sicer dopisnikom iz Maribora. Vodušek je namreč v Delu zapisal, da so v slovenjgraški bolnišnici kupovali dražje pralne stroje, kot bi jih lahko dobili pri nekem zastopniku v Sloveniji. V bolnišnici trdijo, da temu ni tako in so zoper Voduška tudi vložili tožbo. Na drugo obravnavo pa čaka tudi novinar mariborskega tabloida Kaj, ki ga pred slovenjgraškim sodiščem tožita nekdanji direktor Mikona Peter Privšek in direktor Tusa Gorazd Fale. Logar je v Kaju zapisal, da so si direktorji dali izplačevati provizije.

Vse pa kaže, da bo po dolgih letih novinarskega dela stopil pred sodnike tudi novinarski kolega Ivan Praprotnik, dopisnik Dela iz koroške regije. Pred dobrim tednom dni (13. aprila) je v Delu razhudil politike v ravenski občini, še posebej župana Adija Ciglerja, z gloslo "Občina po županovem okusu" ter poročilom "Na Ravnah in Prevaljah so jezni na državni zbor," kjer kolega Praprotnik pravi, da je predsednik skupščine potvarjal sklepe zborov volilcev. Na sam dan objave je Adi Cigler sklical razširjeno sejo predsedstva, dan za tem pa je v Delu med drugimi najavil, da gre za podtikanja, žaljivo obdolžitev, ki "zahteva sama po sebi ustrezno ukrepanje." To "ustrezno ukrepanje" pa v tem zapisu ni povsem definirano: ali bo to pot tiskovne pravde ali pa se bo jeza župana med tem ohladila in se bo končalo z zamero in "tovariško kritiko".

Miro Petek

KULTURNO - ŠPORTNE VARIACIJE ZA VSAKDANJO RABO

Piše: Niko R. Kolar

Že kar uvodoma naj zapišem, da se bom nekako izognil komentiranju političnih dogodkov, ki so sicer pod visoko napetostjo v celotnem slovenskem prostoru in nič manj v Koroški krajini.

Podal bom nekaj razmišljanj o dogajanjih na Koroškem, ki so bila kar dobro naelektrana, zlasti s športnimi prireditvami in nekoliko manj s kulturnimi.

Še najlažje mi je začeti z roketnimi spektakli, k nam jih vztrajno in "ubijajoče" prirejajo slovenjgraški organizatorji z roketno ekipo Prevent. Še ni dolgo tega, kar me je lovil srčni infarkt na polfinalni tekmi s Kolinsko-Slovan iz Ljubljane. Gostje so v prvem polčasu povsem do- tolkli domačine s takšno razliko v golih, da nihče v dvorani ni več verjel o zmagi. V drugem polčasu pa se je začelo znamenito lovljenje rezultata ob fantastičnih Orlih - navijačih, ki so dvignili prisotne na noge in celih dvajset minut spravljali v obup gostujoče igralce. Slednji so podlegli atmosferi in na koncu izgubili. Sam sem šokiran od atmosfere in igre Preventa zapustil prizorišče razburjen in besen na moštvo, ki me je lahko tolikanj znerviralo, obenem pa sem jim priznal veliko srce in borbenost za cilj Evrope, ki bi jim lahko šla po zlu.

Nedeljsko popoldne me je spravljal v čudna občutja, saj je zunaj močno snežilo in me odvrčalo od namena obiskati nogometno tekmo na Prevaljah. Pa sem šel, kljub vsemu, da še enkrat doživim pravi derbi, ki se mi je obetal ob Korotanu - Suvelu in Gaju iz Kočevja. Odlična atmosfera, super obisk skoraj dveh tisočev gledalcev, navijanje in veliko pričakovanje. Po borbeni in visoko kvalitetni igri smo zmagali domačini in se pridružili prvemu na lestvici. Tako dobrega počutja, kot sem bil po tej tekmi, se ne da opisati, je pa prav, da

človek doživi v aprilskem času še nekaj več, kot pa samo gledanje TV političnih nadaljevank ali nadaljevank Santa Barbare.

Kar precej dni se ukvarjam s hvaležnim gradivom za natis naslednje knjige, ki bo izšla pri Založbi Voranc, z naslovom Spomini na dom, avtorice Modeste Wolf. Neutrudni raziskovalec življenja in dela Huga Wolfa, profesor Jože Leskovar iz Slovenj Gradca, me obišče skoraj vsaki dan in me seznanja z novostmi okrog naše izdaje knjige, uredil je celo tako, da sem imel o tej knjigi priložnost govoriti v TV oddaji Osmi dan, ki je bila namenjena v precejšnjem delu Slovenj Gradcu in Hugu Wolfu.

Prav prijeten večer sem preživljal prejšnji petek na zadnji abonmajski gledališki predstavi, ko je gostovalo SNG iz Ljubljane s komedijo ZAIGRAJ ŠE ENKRAT, SAM. Norčije in spletke izvrstnih igralcev so me spravljal v svet, ki sem ga kar potreben ob vsakdanjih podjetniških zapletih, zlasti, kadar se ukvarjam s finančnimi vprašanji in podvprašanji.

Znamenitega filma "Schindlerjev seznam", ki so ga te dni vrteli v Slovenj Gradcu, si nisem uspel ogledati. Imam ga še na dolgu.

Zato pa mi je uspelo ponovno prisostvovati roketnemu prazniku, ki je bil sinoči v Slovenj Gradcu, saj sta igrala finalista slovenskega pokala Pivovarna Laško iz Celja in Prevent. Kaj vse se je kuhalo v vročem kotlu športne dvorane, so lahko videli gledalci po vsej Sloveniji preko TV prenosa. Zaenkrat ne mislim komentirati tega dogodka, ker še nisem dobro prespal rezultat, zrežiranega z variantami, ki me prepričujejo o mogočem in nemogočem, kar pa ni niti pomembno, saj bo služilo le mojim variacijam za vsakdanjo rabo.

KOROŠKI RADIO V OSVETLJEVANJU "PRIMERA SMOLNIKAR"

Iz pogovorov novinarka Irene Fasvald z bivšim poveljnikom Specialne brigade Moris Tonetom Krkovičem, vojakom Mitjem Kunstljem in kriminalistom MNZ Dragom Kosom.

ALI OBSTAJA ORGA- NIZACIJA? KDO SO VELIKI REŽISERJI?

Bivši poveljnik specialne brigade Moris, ki je izvedla "akcijo zavarovanja dokumentov" ali aretacijo Smolnikarja, Tone Krkovič, je pripovedoval o svojem odstopu, o igri dvojnih agentov in o tem, kako je spoznal, da ga je odstavila "mafija". Po njegovem je to le izraz za neko organizacijo, ki ni uzakonjena v pravnem sistemu. V njegovem primeru očitno deluje pod vodstvom nekaterih krogov v policiji, vodijo pa jo v najvišjih vrhovih slovenske politike.

Tako trdi T. Krkovič, ki svojo tragično usodo vojaka povezuje z manipulacijami, z vnaprej pripravljenimi scenariji, s pridobivanji dokumentov zaupne narave, z vohunjenji, ki so dobila epilog prav v Depali vasi z "aretacijo" Smolnikarja. Dokazov, pravi, imajo dovolj, ravno toliko, da jih lahko predajo tožilstvu; igra agentov, pravi, je bila nujna, da lahko dokažejo, da gre za organizacijo, ki želi kompromitirati Moris in nekatere delavce na MO. In Depala vas, pravi, je morala priti, kajti čudna mrzlica po iskanju dokumentov ministrstva za obrambo je postajala vse hujša in očitna.

V medijih so se znašli dokumenti, ki jih imenuje

"neposrečeni ponaredki" in dokumenti, ki jih je imel v Depali vasi vojak (dvojni agent) Mitja Kunstelj, ki da so bili avtentični. Morali so v igri agentov, ki je prišla tako daleč, da so se uporabili avtentični dokumenti MO, predvsem zavarovati te dokumente in svojega sodelavca, ravnati tako kot so, se pripraviti na kaj hujšega: Kajti, če bi Smolnikar te avtentične dokumente odnesel, bi Krkoviča kasneje dolžili, da je odtujil dokumente zaupne narave.

In zakaj so morali uporabiti avtentične dokumente? Na to vprašanje je odgovoril: Zato, da ne bi mislili ali ugotovili, da gre le za igro. In nena zadnje se vedno znova postavlja vprašanje, kdo je M. Smolnikar? Je res civilist? V kakšni vlogi je nastopal? Kako, da je tako vpleten?

T. Krkovič: "Zdaj izpade, kot da je Smolnikar osrednja oseba te "organizacije", vendar je le eden manjših "črčkov" v vsej zadevi. Zadeva pa ima veliko razsežnejše dimenzije po pristopu in rezultatih. Smolnikarju nikoli nisem oporekal njegove strokovnosti, čeprav je temeljila bolj na policijskih metodah, vplival mi je zaupanje, ki pa ga je v

Zakaj o tej temi "čvekajo" na Koroškem radiu, so bila pogosta vprašanja nekaterih poslušalcev v minulem tednu. Ene je močno vznemirjala, druge močno zanimala. Avtorica pa se je po premisleku odločila, da je prav Koroška tista "postranska" deželica te domovine, ki o primeru Smolnikar mora spregovoriti.

Sicer pa je sredi najrazličnejših afer zadnja za Korošce najbolj vznemirljiva. Imena, kot so Smolnikar, še zlasti pa tolikokrat omenjeni Drago Kos, so vendarle Korošci, ki jih tukaj živeči ljudje poznajo, ki v zadnji aferi vzbujajo dvome, o njih se le šepeta v lokalih in na ulici... Zakaj ne bi slišali glasno in javno: Kdo ste, Korošci, vpleteni v afere, kaj počnete daleč stran od nas?

Zanimalo nas je marsikaj v zvezi z dogodki o primeru Smolnikar, pristnimi ali ponarejenimi dokumenti, odkrivanjem nečednosti v bitki "agentov", o "tajni organizaciji" ipd....

nekaterih dejanjih v Morisu zavrnil tako, da je moral oditi. Mojemu sodelavcu je omenil, da je poslan od policije in ga tudi novačil v pridobivanje podatkov, da bi policija imela nadzor nad Morisom. Še zdaleč pa nisem skozi M. Smolnikarja dobil nezaupanje v slovensko policijo, kajti organizacija, v kateri je deloval, s to policijo nima nič skupnega."

Mitja Kunstelj (kot agent) se je vmešal med "organizacijo" in trdi, da ta res obstaja, da imajo dokaze za to:

M.Kunstelj: "M. Smolnikar me je začel novačiti v smislu pridobivanja podatkov o Morisu, o dogajanjih v varnostnem organu MO in vsem, kar opazim. Prišlo je do zahtev o odtujevanju dokumentov zaupne narave. O tem sem obvestil naš varnostni organ, ki je sprejel to dvojno igro. Navidezno sem bil Smolnikarjev sodelavec, v bistvu pa sem o vsem poročal varnostnemu organu.

V kontaktih s Smolnikarjem mi je ta vedno bolj zaupal in mi predstavljal še ostale člane t.i. organizacije, kot jo je tudi sam imenoval. Predstavil me je g. "Marjanu", za katerega domnevamo, da je Milovan Zorc, g. "Petru", za katerega je

dejal, da je delavec SOVE, pa se je izkazalo, da je Drago Kos. Srečal pa sem še druge

Anton Krkovič

člane, katerih indentifikacija je v teku. Mislim, da sem to nalogo opravljal strogo profesionalno in komaj čakam, da lahko to povem na sodišču."

Kaj je potemtakem Moris, se te vojaške formacije lahko bojimo civilisti?

T. Krkovič: "To je najmlajša vojaška formacija v slovenski vojski, lahko rečem, da sega v maj leta 90. Moris je nadaljevanje projekta na obrambno - varnostnem območju, ki smo

ga imenovali "Manevrska struktura narodne zaščite." Morisa se ni treba bati nikomur v Sloveniji, razen tistim, ki so se ga upravičeno bali. Način pa ni agresija ali brutalnost, ampak je to visoko profesionalna vojaška formacija, ki med drugim deluje tudi na področju lastne obveščevalne zaščite. Do danes smo uspeli temeljito pripeljati h kraju projekt, ki ima za končno posledico imenovanje ljudi, ki so se ukvarjali z nezakonitimi posli, po imenih in priimkih."

ZAKAJ SE POLITIZIRA DELO KRIMINALISTOV?

Po oddaji s T. Krkovičem in M. Kunstljem se je odzval kriminalist MNZ DRAGO KOS, ki je povedal, da se je prvič in zadnjič oglasil v zvezi s to temo, še zlasti zato, ker je čutil, da nekatere stvari mora pojasniti koroški publikli, svojim znancem.

Postavljalo se je namreč mnogo vprašanj: Kdo je Drago Kos, največkrat omenjen v aferi Smolnikar s strani Janeza Janše? Je res član organizacije? Ali je potemtakem kriminalistična služba MNZ, ki je raziskovala sume kaznivih dejanj nekaterih delavcev MO, šla predaleč, mimo zakonskih pooblastil? Kako dokazljiv je lahko za te sume "Dosje 13"? Kdo je vir Dosjeja 13 v medijih, kdo ga je posredoval?

Za kakšne sume kaznivih dejanj nekaterih sodelavcev v MO gre, smo lahko prebrali v Dosjeju 13 v Mladini (št.15/2.4.94). Kako se je tam znašel, saj je bil z njim seznanjen v začetku marca le predsednik vlade, obravnavala pa naj bi ga parlamentarna komisija za nadzor nad delom varnostnih in obveščevalnih služb? Zanj je javnost zvedela na tiskovni konferenci slovenske policije ob primeru Smolnikar. Dosje 13 so

pripravili kriminalisti, postavlja pa se novo vprašanje, ali so dokumenti in informacije, s katerimi so kriminalisti utemeljevali sume kaznivih dejanj nekaterih delavcev MO, verodostojni. Ob koncu dosjeja je šef kriminalistov Mitja Klavora zapisal, da je vse navedeno v glavnem resnično, da pa bodo delavci MNZ še preverili možnost, da so jim bile nekatere zadeve podtaknjene.

Sicer pa pogledjmo, kaj je povedal Drago Kos.

Povedal je, da tajna organizacija ne obstaja in da je le plod domišljije nekaterih posameznikov iz MO, katerih sume za kazniva dejanja je raziskovala kriminalistična služba. V zvezi z obtožbami, da so kriminalisti želeli odtujevati zaupne dokumente o dejavnosti MO, je Drago Kos vprašal, kakšen smisel bi sploh imelo, da bi kriminalistična služba hotela videti te podatke, in je obtožbe označil za nesmiselne.

Prenašanje zaupnih podatkov v javnost (n.pr. Dosje 13) je bila za Draga Kosa novost, s katero se je srečal šele v Ljubljani, in veliko truda so vložili v preiskavo, od kod takšni pojavi. Povdaril je, da so se podatki in dokumenti pojavili v tisku ravno takrat, ko je bilo treba kakšno stvar spolitizirati in izrazil je ogorčenje, zakaj se politizira delo kriminalistov. Nekateri so z objavljanjem strogo zaupnih dokumentov iskali svoje politične kapitale, je povdaril, njim pa so bile raziskave često onemogočene, ko bi se morali ukvarjati z resnimi stvarmi in ugotavljati, kdo je dokumente spravil v javnost.

O svojem delu je Kos povedal, da so dolžni storiti vse, da pridobijo dokaze za sumljiva dejanja in odkrijejo storilce, kar jim je bilo v primeru

raziskav, navedenih v Dosjeju 13, onemogočeno. Še vedno niso prepričani v verodostojnost dokumentov, objavljenih v javnosti. To bi morala pokazati preiskava na MO, kajti, to so dokumenti, na katerih so uradni pečati MO, rokopisi nekaterih v tem ministrstvu. S kakšnim namenom so bili producirani, bodo morali povedati tisti, ki so jih producirali, žigosali, podpisovali, je povdaril Drago Kos.

V svojih metodah dela so omejeni, preko meje, ki je z zakonom določena, pa ne smejo. Povdaril je, da so delali le to, kar jim dopušča zakon, kajti v nasprotnem primeru bi to gotovo hitro zaznala sama služba. Zanikal je trditve, da je bilo zbiranje podatkov zasebna akcija Kosa. Tako pa v raziskavah sumov kaznivih dejanj nekaterih delavcev v MO niso mogli nesporno potrditi. Če bi utemeljili sum, bi dali kazenske ovadbe, je povedal D. Kos.

Toliko bolj zanimivo je vprašanje, kdo je torej M. Smolnikar. Je bil res civilist, nad katerim se je znesla vojska? Je bil povezan s policijo?

Drago Kos pravi, da je Smolnikar civilist. Bil je policist, bil je tudi član Morisa, zdaj pa nima nobenega statusa. Letos je podal prošnjo za delovno razmerje v organih za notranje zadeve, a mu je bila prošnja zavrnjena. MNZ je raziskovalo kazniva dejanja. Tudi naša policija pa, tako kot vsaka druga, ne more delati, če pri svojem delu ne uporablja ljudi, ki so ji pripravljeni kaj povedati. Smolnikar je bil po Kosovih besedah v funkciji človeka, ki jim je včasih kaj povedal, ni pa šlo za konkretne naloge. Imel je odzivnik MNZ, vendar ne odzivnik kriminalistične službe. Raziskava je pokazala, da ni imel nove službene izkaznice.

Kdo pa je bil potemtakem M. Smolnikar in zakaj so ga vojaki lahko aretirali?

Kot pravi Kos, je bil Smolnikar oseba, ki jim je občasno nudila podatke, v celoti pa mu niso zaupali, obstajala je določena rezerva njegovih navedb, kot je z vsemi drugimi. Obstaja namreč nevarnost,

da bi lahko delavce MNZ kdo speljal na napačen tir. Morisovci pa so mu po mnenju D. Kosa protipravno vzeli prostost, ga telesno poškodovali in mu razbili avto. To so tri kazniva dejanja, obstajajo pa že indici, da so mu bili dokumenti podtaknjeni. Papirjev, ki so bili najdeni v Smolnikarjevem avtomobilu, delavci MNZ niso videli, ker jih je zasegla preiskovalna sodnica. Bili pa so pripravljani s strani varnostnega organa MO, kar pomeni, da so oni delali selekcijo, kaj bodo pripravili, je dejal Kos.

Zakaj je potem prišlo tako daleč, da se je zgodila Depala vas?

Drago Kos pravi, da je bil razlog v tem, kar lahko preberete v "Dosjeju 13". Ni bilo pravega sodelovanja med organi MNZ in MO, kljub željam, prošnjam in pisnim dokumentom, ki so bili na željo MNZ posredovani na MO. Edina organizacija, ki v tej zvezi v policiji obstaja, je uprava kriminalistične službe, katerih delavci so raziskovali sum kaznivih dejanj. Drugo "organizacijo" so si izmislili ljudje iz MO, kateri so njeni člani, pa bodo morali oni dokazati. Izmišljena je bila le zato, da bi se debata o konkretnih kaznivih dejanjih prenesla v politično sfero, meni Kos.

Zakaj je potem Kos tolikokrat omenjen z imenom in priimkom?

Kos pravi, da zato, ker je on tisti, ki se ukvarja z raziskavo nedovoljene trgovine z orožjem, ki se ukvarja s Civilno iniciativo, eden od tistih, ki so poslali na MO več dopisov, v katerih jih prosijo za sodelovanje, in tisti, ki na podlagi zahtev ustreznih vladnih služb zbira podatke, ki niso vsehč posameznikom na MO. Kos je tisti, ki je vso zadevo operativno raziskoval. Tako Drago Kos.

Kriminalistom torej ni bilo mogoče dokončati preiskav. Izgleda, da dokazov, zadostnih za obsodbe, nima ne ena ne druga stran. Vse pa diši po politiki, za katero vemo, kakšna zna biti. Za seboj pušča žrtve. Kdo so žrtve v tem primeru, si odgovorite sami.

Irena Fasvald

BO IMELA KOROŠKA ŠESTNAJST NOVIH OBČIN?

Piše: Zlatka Strgar

Državni zbor je 8. aprila sprejel odlok o referendumskih območjih za ustanovitev novih občin. Kot kaže, bi iz sedanjih štirih koroških občin lahko nastalo šestnajst novih. Obeta pa se še nekaj sprememb, kajti v vsaki sedanji občini je še odprto kakšno vprašanje, ki ga bo morala vladna služba rešiti še pred referendumom. Največ nezadovoljstva pa je po objavi odločitve Državnega zbora nastalo na Ravnah in na Prevaljah.

V javnosti so se pojavile informacije, da je župan Adi Cigler Državnemu zboru poslal potrjeno poročilo, na podlagi česar je bilo določeno referendumsko območje za skupno občino Ravne - Prevalje. Cigler je na tiskovni konferenci zanimal, da bi bil storil kaj takega. "Po zakonu," je dejal Cigler, "sem odgovoren, da sporočim in predlagam tisto, kar je bilo na zborih občanov dogovorjeno. Državnemu zboru smo korektno poročali tako o udeležbi kot o odločitvah zborov občanov."

Skupna občina Ravne - Prevalje ni po volji tistim, ki so že prej agitirali za razdvajanje. Toda sklicevanje na mnenje večine, kar nekateri s pridom izrabljajo, je v tem trenutku demagoško, saj je bila udeležba na zborih simbolična, nikakor pa ne večinska.

Spor in govoriče, kot je znano, vseskozi nastajajo zaradi Dobje vasi, kjer so zbrali 473 podpisov za skupno občino, kar je 86 odstotkov vseh volilnih upravičencev. Sporazuma o meji znotraj te krajevne skupnosti ni bilo mogoče doseči, Državnemu zboru pa je bil podan predlog, da se v tem primeru določi dvojje referendumskih vprašanj, in sicer:

- ali ste za skupno občino
Prevalje - Ravne
- ali ste za samostojno
občino:

a) Prevalje
b) Ravne

Kaj se bo v zvezi s tem še dogajalo, je mogoče zgolj ugibati. Zanesljivo pa bodo na Ravnah in na Prevaljah

odločitvi Državnega zbora ugovarjali.

Podobno velja tudi za Šentjanž, kjer jih je presenetila odločitev, da Otiški vrh pripada Dravogradu.

Občina Radlje ob Dravi se bo med vsemi najbolj razdrobila, vendar večina območij izpolnjuje pogoje zakona o lokalni samupravi. Odločiti pa bo treba o željah krajanov Remšnika. Na tem območju živi 701 prebivalec, pogojev, ki jih določa zakon ne izpolnjuje-

jo, imajo pa možnost pridobiti status obmejne in gorske občine. Za status gorske občine se bo zavzemala tudi Ribnica na Pohorju.

V občini Slovenj Gradec so določena štiri referendumsko območja, čeprav v posameznih naseljih soglasje o tem, h kateremu območju se želijo priključiti, ni bilo v celoti doseženo. V Šmartnem je del krajanov zahtevalo, da se priključijo referendumskemu območju občine Slovenj Gradec, odločitev državnega zbora je bila drugačna.

Kot pravijo v vladni službi za lokalno samoupravo, ni še nič zapečaten. Tudi v prihodnje se bo mogoče povezovali ali ločevati. Zdaj je ponekod vse skupaj preveč podobno staremu divjemu zahodu, kjer so si nekoč v divji ihti kavboji zakoličili svojo zemljo.

Po odločitvi Državnega zbora (8.4.1994) so referendumsko območja za nove občine na Koroškem naslednja:

OBČINA RAVNE NA KOROŠKEM	OBČINA SLOVENJ GRADEC	OBČINA DRAVOGRAD	OBČINA RADLJE OB DRAVI
ČRNA NA KOROŠKEM obsega območja naselij: Bistra, Črna, Javorje, Jazbina, Koprivna, Ludranski Vrh, Podpeca, Topla, Žerjav MEŽICA obsega območja naselij: Breg, Lom, Mežica, Onkraj Meže, Plat, Podkraj pri Mežici PREVALJE - RAVNE obsega območja naselij: Belšak, Brdinje, Breznica, Dobja vas, Dolga Brda, Kotlje, Lokovica, Navrški Vrh, Podgora, Podkraj, Poljana, Preški Vrh, Prevalje, Ravne, Sele - del, Stražišče, Strojna, Suhi Vrh, Tolsti Vrh - del, Uršlja gora, Zelen Breg, Kot pri Prevaljah, Leše, Zagrad, Zgornja Jamnica, Dobrije, Koroški Selovec	SLOVENJ GRADEC obsega območja naselij: Vrhe, Troblje, Gradišče, Sele - del, Gmajna, Pameče, Stari trg, Slovenj Gradec MISLINJA obsega območja naselij: Završe, Tolsti Vrh pri Mislinji, Srednji Dolič, Šentilj pod Turjakom, Paka - del, Razborca, Mala Mislinja, Mislinja, Kozjak, Brda, Gornji Dolič, Dovže ŠMARTNO PRI SLOVENJ GADCU obsega območja naselij: Šmartno pri Slovenj Gradcu, Legen, Golavabuka, Tomaška vas, Turiška vas, Mislinjska Dobrava PODGORJE obsega območja naselij: Podgorje, Raduše, Graška Gora, Spodnji Razbor, Šmiklavž, Vodriž, Zgornji Razbor	DRAVOGRAD obsega območja naselij: Črneče, Tolsti Vrh - del, Trbonje, Tribej, Velka, Vič, Vrata, Sv. Boštjan, Sv. Danijel, Sv. Duh, Črneška Gora, Dobrova pri Dravogradu, Dravograd, Gorče, Goriški Vrh, Kozji Vrh nad Dravogradom, Libeliče, Libeliška gora, Ojstrica, Podklanc, Otiški Vrh ŠENTJANŽ PRI DRAVOGRADU obsega območja naselij: Bukovska vas, Selovec, Šentjanž pri Dravogradu	MUTA obsega območja naselij: Pernice, Podlipje, Mlake, Muta, Sv. Jernej nad Muto, Gortina VUZENICA obsega območja naselij: Dravče, Sv. Primož na Pohorju, Sv. Vid, Šentjanž nad Dravčami, Vuzenica RADLJE OB DRAVI obsega območja naselij: Zgornja Vižinga, Spodnja Vižinga, Št. Janž pri Radljah, Radlje ob Dravi, Sv. Trije Kralji, Dobrava VUHRED obsega območja naselij: Sv. Anton na Pohorju, Vuhred PODVELKA obsega območja naselij: Zgornja Kapla, Vurmat del, Spodnja Kapla, Rdeči breg - del, Pod-velka, Ožbalt, Janževski Vrh, Javnik, Brezno REMŠNIK obsega območja naselij: Kozji Vrh, Brezni Vrh, Remšnik, Vas, Radelca RIBNICA NA POHORJU obsega območja naselij: Hudi Kot, Ribnica na Pohorju, Josipdol, Lehen na Pohorju, Orlica

ANKETA:

BI IMELI SVOJO OBČINO?

Na Prevaljah je zadnje čase veliko negodovanje glede ustanovitve novih občin. Odločitvi državnega zbora, da se ustanovi skupna občina Ravne - Prevalje, mnogi Prevaljčani nasprotujejo in hočejo svojo občino. Kaj pa o tem menijo naključno izbrani krajanje Prevalj in Raven na Koroškem?

Nataša Broman, prodajalka s Prevalj:

"Ob taki politiki kot je sedaj nam samostojna občina ne bi pomenila veliko. Mislim, da bi se v večji občini zbralo več denarja kot pa v manjši, saj bi se lahko prikazale tudi večje potrebe. Vsekakor pa mislim, da se ljudje, ki so na vodilnih položajih, raje ukvarjajo bolj s stranskimi zadevami, kot pa za tisto, kar bi bilo krajanom v prid."

Franc Levar, brusilec iz Brdinj:

Meni je vseeno, v katero

občino naj bi spadali krajanje Prevalj. Če vedo, da bodo lahko živeli v svoji lastni občini, jo pač naj imajo in to je čisto njihova stvar. Ne bi pa bilo tudi čisto napačno, če bi spadali pod občino Ravne. Zagotovo pa razumem njihovo negodovanje."

Cilka Korošec, gospodinja iz Janeč:

"Osebnost sem za to, da bi Prevalje pripadalo k občini Ravne, saj bi od tega Prevaljčani gotovo več imeli. Sicer pa menim, da je najboljša, če se o tem odločijo sami. Mislim pa tudi, da prevelika razdrobljenost občin ne bo prinesla bistvenega uspeha. Kako pa bo to, bomo še videli."

Marjeta Mačič, frizerka s Prevalj:

"Osebnost sem za skupno

občino, kakšna pa naj bo, bomo še videli. Če bomo imeli skupno občino z Ravnami, mislim, da bomo dobili tudi več denarja za ureditev in razvijanje kraja in zaselkov. Če smo lahko sedaj skupaj živeli, ne vidim razloga, da tudi v bodoče ne bi mogli. Želja med krajanje je pa seveda veliko."

Alojz Rotovnik, upokojenec z Raven na Koroškem:

"Jaz sem absolutno za to, da se Prevalje priključijo k Ravnami kot skupna občina. Mislim, da razdalja med Ravnami in Prevaljami ni tako velika, da Prevaljčani ne bi mogli prihajati po opravkih v skupno občino Ravne. Če pa si želijo imeti svojo občino, jo naj kar imajo, mogoče bo pa za njih tudi prav."

Renata Stane, dipl.ekonomist, Ravne:

"Jaz sem za to, da ostane

tako, kot je sedaj. Z novimi občinami nastaja samo razdrobljenost krajev in nekateri kraji bi dobili veliko, drugi pa prav malo. Sicer pa je odločitev na strani občanov, kakor se bodo odločili, tako pač bo. Želim si le, da bi nove občine kar najbolj zaživele in da bi občani od njih imeli veliko.

Mateja Gradišnik, ekonomski tehnik, Prevalje:

"Sem odločno za samostojno občino na Prevaljah, seveda s tem, da se nam pridruži še Dobja vas. Mislim, da bi tudi s tem kraj pridobil veliko. Na Prevaljah imamo veliko sposobnih ljudi, ki bi lahko uspešno vodili novo občino. Zato je prav, da imamo svojo občino, čeprav so nekateri proti."

Franc Klemen, skladiščnik s Prevalj:

"Tudi jaz sem eden tistih, ki se zavzemam, da bomo na Prevaljah imeli svojo občino. To je naša zahteva. Po drugi strani pa mislim, da se bo v kraj steklo več denarja za razvoj in napredek kraja. Če ne bomo imeli svoje občine, se mi zdi, da smo lahko zaposavljeni, potem pa itak veste, kaj to pomeni za kraj, ki si želi napredka."

F.Jurač

Po poti svetovnega fotoreporterja Alojza Krivograda - Futy-ja

SMO NAREDILI DOVOLJ...?

"Futy je bil tudi hrvaški novinar in zato se sprašujem, ali smo v resnici naredili dovolj, da bi vedeli, kaj se je z njim zgodilo." Tako je zaključila pred dobrim mesecem dni svoj prispevek v oddaji "Iskanja" novinarka Hrvaške televizije. Potem človeka seveda žre, ker je bil Futi predvsem naš. Žre, ko se sprašuješ, ali smo mi, ki je naš, naredili dovolj.

Iskali so ga že: Mednarodni Rdeči križ, na našem Zunanjem ministrstvu se je pri iskanju posebej trudil Andrej Logar, novinar Mladine Ervin Milharčič-Hladnik, vsakdo, ki je vedel, za kaj gre je, skušal najti sledi po 13. septembru 1992, ko je doma rekel, da gre tokrat v Hercegovino, nekam južno od Mostarja. Od takrat se domov ni oglasil, še novembra pa je govoril s francosko agencijo Sipa Press iz Pariza, za katero je takrat delal. Potem so ostale variante, drobci vesti, ugibanja, strahovi...

Po prvi različici naj bi ga novembra ujeli Srbi na poti v Goražde in ga strpali v zapor v Foči. Še julija naj bi neki

radioamater sporočil, da je v tamkajšnjem zaporu fotoreporter-Slovenec. Mednarodni Rdeči križ je avgusta v tem zaporu bil, Futy-ja v njem niso našli... Po drugi varianti naj bi aprila 1993 neki slovenski fotoreporter Dela na področju južno od Mostarja, ker pa je fotografiral tudi nekaj, kar bi obremenjevalo Hrvate, ga je hrvaška vojska zaprla. Vir-pobegli Hrvat, je po podrobnejšem spraševanju utihnil in odklonil sodelovanje...

Predno sem se odpravil v Hercegovino, ki je, vsaj to je gotovo, izhodišče za vsako iskanje Futy-jevih sledi, sem govoril z vsemi, ki so doslej sestavljali drobce. Prav pred tem je svoj drugi krog iskanja

zaključil tudi Mednarodni Rdeči križ. Brezuspšno. Govoril sem tudi s Futyjevim očetom. "Veste, naš Lojz je bil izven vseh standardov," so bile besede, ki mi zdaj, ko sem nazaj, še posebej odmevajo. Do Mostarja se pride z dvanajstimi urami ostre vožnje. Prej se moraš seveda opremiti z ustreznimi novinarskimi akreditacijami: Unproforjevo, tisto od Hrvaške vojske, v Medžugorju dobiš papir namestnika obrambnega ministra Republike Herceg - Bosne, da lahko prideš v "ratnu zonu", v Mostarju ti taisti namestnik odobri delo v hrvaškem delu Mostarja. Potem, kot se znajdeš. Še prej pa: pred vsakim večjim mestom policijska kontrola, na vsakem križišču vprašanja, kam si namenjen. Od Karlobaga na

jadranski magistrali pa do Mostarja - vojska, vojska, vojska. Na cesti kraterji za silo zakrpani, seveda od granat vseh kalibrov, po dolini Neretve se krpanja še niso lotili. Ob poti zrušeni domovi, nekateri zgranatirani, drugi zminirani. Simboli sovraštva, znesenega tudi nad zidovi...

V Međugorju govorim s Sašem, ki je s Futy-jem pil pivo, predno se je odpravil naprej. Nanj me napoti kolegica v Press centru, ki pozna ime, ki mi je zanimivo in pravi, da se vsake toliko časa najde kdo, ki vpraša po Alojzu Krivogradu - Futy-ju. Saša, ki je seveda Hrvat, pravi, da če ga je kdo zaprl, so to bili Srbi. In da se je Futy-ju videlo, da se na stvar spozna, da ve, kam gre...

Medtem se položaj v Bosni in Hercegovini zaostrojuje, ker so v ponedeljek Natova letala napadla Srbe in vojaki postajajo vse bolj nemirni, kontrole vse bolj radovedne, na vprašanja odgovarjajo vse bolj zadržano. Blokirajo vse poti iz Mostarja,

ne pomaga več nobena akreditacija. Na ognjeni črti med hrvaškim in muslimanskim delom Mostarja spet prihaja do streljanja, v sredo ostrostrelci hudo ranijo Muslimanko v starem delu mesta.

V Press centru v Mostarju me skoraj kap, ko tamkajšnji lokal-

ni šef pravi, da se je Krivograd Alojz vpisal med tukaj delujoče novinarje pred dvema tednoma. Takoj zahtevam, da pregledava vpisno knjigo in sva oba razočarana, ker gre za nekoga drugega. Ko ga vprašam, če bi lahko o Futy-ju povprašal na Glavnem štabu HVO, me zavrne, da imajo v tem trenutku tam še vedno preveč dela z obrambo mesta. Vse mi je jasno, ko vidim, kaj je ta vojska naredila iz nekoč enega najlepših mest v Jugoslaviji. Del, kjer so se branili Muslimani, je namreč v 95% porušen, da sovraštva še dolgo ne bo konec, pa priča dejstvo, da tudi po treh tednih Hrvati še niso odprli ventilov za pitno vodo, da v starem delu mesta še vedno nimajo elektrike, da še vedno dobivajo hrano samo v ljudski kuhinji, da otroci žvečijo zelene slive... Vsakogar, ki ga srečam, vprašam po slovenskem fotoreporterju. V HVO zadolženi za tuje novinarje mi pove, da je zanj slišal, ko ga sprašujem naprej, umolkne. Je Futy videl preveč..? Etnično čiščenje Hercegovine se je namreč začelo s preganjanjem Srbov, se pravi v času, ko je prišel v Hercegovino tudi Futy. Ko so pregnali Srbe, so nadaljevali z Muslimani. Zdaj so sicer zamenjali Bobana, ki je bil posebljen jastrebov, toda vsi ostali so še vedno tu. Tisti, ki so ustanavljali koncentracijska

taborišča, tisti, ki je ukazal zrušiti stari most, tisti, ki so preganjali vse, kar ni bilo hrvaško...

V hrvaškem delu Mostarja življenje spominja na stare čase. Ljudje sedijo pred lokali in obujajo herojski čas vojne, ko se zvečer, se spet sliši streljanje. Unproforjevci mu pravijo "raki-shooting", kar je povezano z rakijo...in pravijo, da je težko prepričati "zmagovalce", naj vendar začnejo živeti normalno. Tudi s tistimi, ki niso Hrvati.

Vse poti, ki vodijo iz Mostarja, so blokirane, od časa do časa nas preusmerajo po kolovozih, ker se na glavnih poteh dogajajo stvari, ki očitno niso za naše oči in ušesa. Srbi so medtem do konca blokirali poti v Sarajevo. Začnem se spravljati domov, ker se zavem brezizhodnosti in brezupnosti iskanja in zidu molka pri Hrvatih, do Srbov mi tako ni uspešno priti.

Seveda me zdaj malce žge, ker nisem rinil naprej. Toda kam? H komu? Je sploh kdo, ki ni zaslepljen z vsemi mogočimi sovraštvimi in strahovi tam doli, je sploh kdo, ki mu senca spomina na svoja dejanja ne zapira ust. In vendar se mi ponavlja vprašanje: Smo naredili dovolj...?"

Edi Prošt

MOJE MESTO V SLIKI IN....

Kadarkoli sem se zavedla "bisera" Slovenije v podobi naši, sem meni dragemu človeku poslala pozdrav od tam.

Tudi Slovenj Gradec sodi med te bisere. Toda...

Da bi imela večjo izbiro v tistem prezgodnjem pomladanskem dnevu, se ustavim v Mladinski knjigi. Samo eno razglednico Slovenj Gradca so premogli. Hvala!

"Oh, saj imam kiosk nasproti PTT," si rečem in že sem tam. "Nimamo nobene," se oglasi iz kabine. "Neverjetno," izustim in se spomnim, da bi vzela Prepih. "Nimamo!" Še bolj neverjetno. Že sem malo iz tira. "Kako, samo en kiosk imate, pa še v tem nimate koroških 'cajtnog'?" "Ja, res, samo en kiosk imamo, prav imate," mi pomaga redkozoba bica, ki se znajde ob meni.

Ne, ne; je še tisti v bolnici pa... vsakega vogala v Slovenj Gradcu ne poznam.

Poiščem turistično društvo. Vljudno mi ponudi mladenič razglednic, kot se "šika", za povrh pa še prospekt o kulinarčni ponudbi med Uršljo in Pohorjem. Pohvalno! Očem vabljivo, samo... Kaj se do danes na Koroškem ni rodil lektor, ki bi obvladal...

"Veste, Korošci imate prirojen posluš za lepo slovenščino, ker ste ob meji ogroženi," mi je nekoč odprl oči Slovenec. Nekateri že, drugi pa...

Tisti dan sem se v resnici zlomila pred otroškim oddelkom bolnice v mojem mestu. Na pragu me pozdravita dve palmi, od njiju ena dobesedno prelomljena. Sprejemni sestri namignem: "Kaj ni sramota...?"

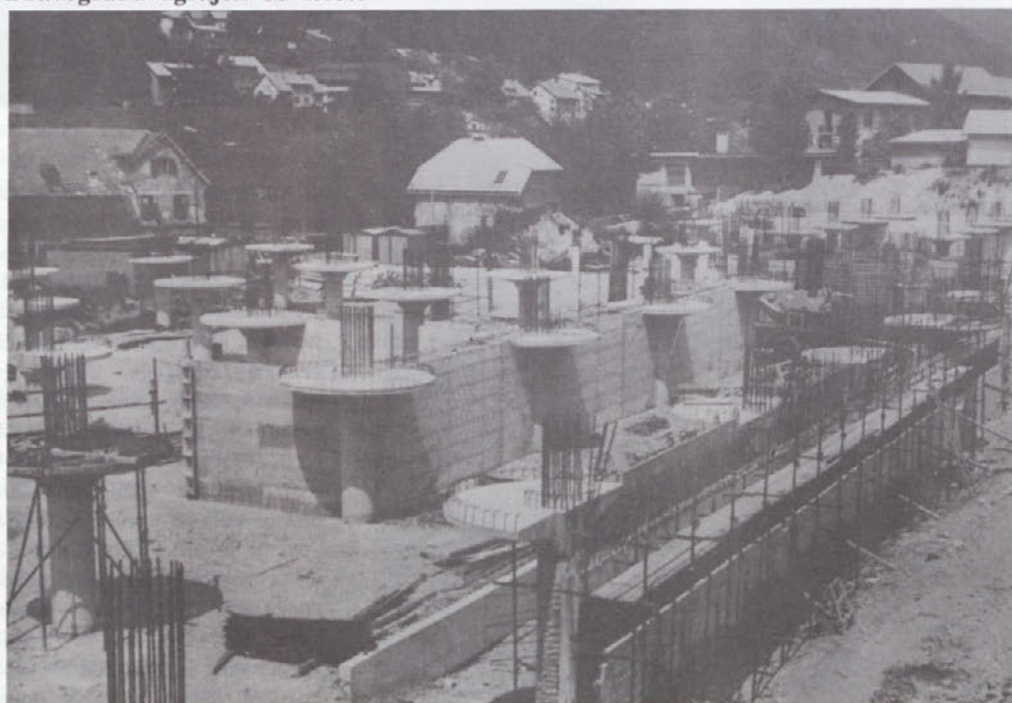
"Veste, ta palma je že nekaj dni takšna!"

Kje ste, moji Korošci, s kulturo ne le na jeziku, ampak tudi v srcih in dejanjih?

Fračka

IN VENDOR SE PREMIIKA

Po predvidevanjih predstavnikov GP Grosuplje in predsednika dravogradskega IS bo trgovsko-poslovni center v Dravogradu zgrajen še letos.

"Ne zanimata nas preteklost tega objekta in vsi zapleti, vezani na njegovo gradnjo. Za nas je pomembna sedanost in prihodnost, predvsem pa, da bo objekt še letos zgrajen," je na novinarski konferenci prejšnji teden zagotovil **Branko Petrič**, vodja projekta TPC Dravograd s strani Gradbenega podjetja Grosuplje.

Podoba tega objekta se v zadnjem času močno spreminja, tako da so že vidne njegove končne oblike v delu, ki je predviden za izgradnjo. Ko bodo v bližnji prihodnosti dogradili streho in pričeli z urejanjem fasade, bo, izgleda, dokončno konec ugibanj, ali bo po vseh zapletih Dravograd vendarle dobil sodoben trgovsko-poslovni center in novo avtobusno postajo.

Novim razmeram prilagojena površina centra bo 4.400 kvadratnih metrov, s tem da bodo ostale odprte možnosti za nadaljnje širitve v prihodnje. V Dravogradu so torej presegli megalomanske težnje in z novimi partnerji (GP Grosuplje) postavili realne okvire pri gradnji tega objekta. Po besedah g. Petriča je doslej odkupljenih dobra polovica poslovnih površin, ravno v teh dneh pa tečejo pogovori še z nekaterimi večjimi potencialnimi kupci. V okviru centra bo občina zgradila avtobusno postajališče, ves kompleks pa bo s pešpotjo povezan tudi z železniško postajo. V neposredni bližini bo v okviru rekonstrukcije ceste in rešitve prometnega vozla prostora za okoli 200 parkirnih prostorov.

V zameno za krčenje prej predvidenih poslovnih površin

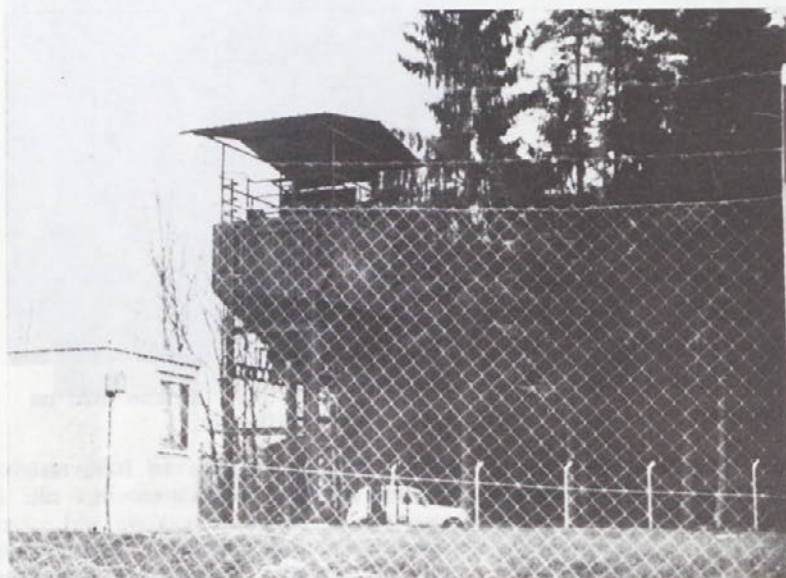
bo Dravograd na tem mestu dobil večjo betonsko teraso, na kateri bo možno organizirati tržnico, pa tudi različne prireditve. S tem in pa z živahno in vsestransko poslovno dejavnostjo bo center po pričakovanjih in željah investitorjev postal zanimivo shajališče Dravograjčanov in okoličanov. Ravno zaradi tega je oživela tudi ideja o preureditvi starega mostu preko Drave, ki bi kot pešpot povezoval Dravograd na obeh straneh reke.

Kupci in bodoči lastniki poslovnih prostorov si bodo od tretje faze dalje svoje prostore sami uredili, na osnovi priglasitve del. Sicer pa je plačevanje obrokov za prostore vezano na faze izgradnje in terminsko temu prilagojeno. Cene so solidne: od 1.400 DEM za kvadratni meter pri večjih do 1.530 DEM pri manjših lokalih. Pri takojšnjem plačilu pa so investitorji pripravili še dodatne ugodnosti.

Po tem, kar smo slišali na tiskovni konferenci, ni več vzroka, da bi dvomili v dokončanje dravogradskega TPC. Očitno je, da bo na gradbišču letos še zelo živahno, upati pa je tudi, da se bo pri potencialnih kupcih in uporabnikih poslovnih prostorov dosedanje nezaupanje dokončno zlomilo.

V.M.

Kadavri še vedno smrdijo

Radeljsko odlagališče poginulih živali je desetletja nevzdržno smrdelo le Radeljčanom in ljudem v bližnji okolici odlagališča. Služilo pa je vsej Koroški!

Ne samo smrad, predvsem drugi zdravstveni vidiki so terjali tovrstno ureditev, ki pa ni ravno poceni. Prav cena in bolj trajna rešitev, seveda v skladu s tovrstno zakonodajo, je narekovala skupno investicijo za gradnjo odlagališča za vse vrste poginulih živali za potrebe širše, to je Koroške pokrajine, v Radljah.

Že pri investiciji se je zataknilo, ko občine Dravograd, Slovenj Gradec in Ravne na Koroškem denarno niso hotele ali niso mogle sodelovati. Končno je radeljska občina, ker jo je silil smrad in pritiski ljudi, nekako "spravila skozi" investicijo in tako smo dobili za naše razmere in potrebe v Radljah ustrezno odlagališče.

Zdaj se spet zatika pri plačilu.

Seveda je vzdrževanje in funkcioniranje takšnega objekta povezano z določenimi stroški. Pokrivala naj bi jih vse občine po dogovorjenem ključu. Ravenčani pa svojega deleža ne plačujejo in v Radljah trdijo, da jim ne bodo več dovolili odlaganje živalskih trupel v zbiralnici.

Nas zanima predvsem, kakšne so lahko za ljudi in živali posledice, če se to ne uredi.

Mag. Nada Kumprej, dr.vet.med., inšpektorica, pravi, da so bili veterinarji morda najbolj veseli, da se je to vprašanje z ureditvijo odlagališča v Radljah solidno uredilo. "V naših službah," nadaljuje, "smo seveda

najbolj zainteresirani, da storimo vse, da ne pride do živalskih kužnih ali drugih bolezni.

Nas mora skrbeti zdravje živine, ker je preozko povezano z zdravjem ljudi in je celotna odgovornost prevelika, škode so lahko z okužbami ogromne, da bi lahko kakorkoli dopuščali kršenje tovrstnih predpisov. Zakonodaja je to problematiko v Sloveniji dokaj natančno opredelila in če jo spoštujemo, nam zagotavlja zdravje."

Veterinarji baje dokaj vestno skrbijo za tisti del veterinarske higijenske službe, ki se financira iz posebnega računa.

To v regiji deluje. To jim tudi lahko verjamemo, saj boste pri nas zadnja leta le težko našli trupla poginulih živali ob cestah ali drugje.

Veterinarska služba je celo delno sofinancirala gradnjo v Radljah in je zainteresirana za solidno in zdravo delo. Seveda pa ta služba nima niti pristojnosti niti moči, da bi vplivala na sofinanciranje stroškov sedanjega dela zbiralnice. Praviloma pa imamo v vseh občinah dogovorjeno neškodljivo odvažanje živalskih kadavrov.

Tako torej veterinarska inšpekcija! Seveda pa je ob tem razumljivo, da ravno vsako poginulo žival, predvsem tiste do 10 kg, iz najbolj oddaljenega območja Raven ali Slovenj Gradca človek res ne bo dovažal v Radlje. Je pa tudi za takšne odpadke nujno potrebno opraviti zakop in, če gre za sum kužne bolezni, se pogovoriti z veterinarjem.

Seveda je treba povedati tudi dejstvo, da je živinorejska proizvodnja na območju Raven še najmanj razširjena in ima tudi najmanj poginov in je temu primerno nižji tudi njihov predviden prispevek za vzdrževanje zbiralnice kadavrov v Radljah. Vse druge Koroške občine to svojo obvezo nekako izpolnjujejo.

In kako bo v prihodnje v množici novih občin?

"Počakajte vsaj nekaj tednov in marsikaj bo že bolj jasno, morda tudi za daljšo prihodnost," pravi g. Kumprejeval!

Veterino pa bo tudi v prihodnje v prvi vrsti skrbelo za splošno zdravje živine in posredno torej tudi zdravje ljudi. Za vse drugo se bodo morale dogovoriti občine, kajti takrat, ko pričnejo delovati vzvodi države, je navadno že prepozno. To vemo že iz nekaj primerov tudi pri nas.

K.Valtl

KOROŠKI UTRIP

DONEKOD PREMALO, DRUGOD PREVEČ

Minuli teden je potekel rok, do katerega so koroški osnovnošolci še lahko prenašali prijavnice iz ene na drugo srednjo šolo. Že pred iztekom tega roka pa je bilo stanje v koroški regiji precej podobno stanju nekaj zadnjih let, le da se na eni strani na nekaterih šolah vpis dodatno zmanjšuje, na drugi strani pa je za nekatere programe vse večje zanimanje. O tej problematiki je minule dni sklical tiskovno konferenco tudi Franček Lasbajer, predstojnik koroške enote republiškega Zavoda za šolstvo in šport.

Dve koroški srednji šoli - to sta šola na Muti in srednja strojno kovinarska šola Ravne - imata izjemne probleme z velikim primanjkljajem pri vpisu. Na Muti je bilo razpisanih 200 mest, doslej pa se je prijavilo le 78 učencev. Še bolj kritično je na Srednji strojno kovinarski šoli na Ravnah, kjer je bilo v razpisu objavljenih 320 mest, prijavljenih pa je le 95 učencev. Na drugi strani pa je bilo za gimnazijo Ravne prostih 210 mest, prijavilo pa se je 229 koroških osnovnošolcev. Največji naval je na slovenjgraško srednjo šolo: na njej je prostora za novih 450 učencev, prijavi pa je 575.

Skromen vpis na obe šoli kovinarske usmeritve je na eni strani posledica nezanimanja za kovinarske poklice, ki ima svoj vzrok v krizi železarstva in tovarne Muta. Na Muti pa je sploh odprto vprašanje, ali bodo uspeli zbrati toliko učencev, da bodo organizirali vsaj en oddelek kovinarjev, bodo pa trije oddelki za poklic pomožne šivilje oziroma programa šivilja-krojač. Ravenska srednja šola je poskušala z novimi programi, vendar je posebna republiška komisija odobrila le program avtoličarja. Doslej se je za razpisanih 30 mest usmeritve avtoličar prijavilo le pet mladih.

KOROŠKI UTRIP

LOVSKI ROG

Že prihodnji teden bodo zopet odprli dravograjsko gostišče, znano tudi po dobri kuhinji, "Lovski rog".

Opravili so solidno prenavo, vzdali nova okna, uredili notranjost in se sploh potrudili, da bo lokal kot nov.

STEKLINA

Veterinarski inšpektorji so povedali, da smo imeli v lanskem letu en sam pojav stekline na Koroškem.

To seveda ni posledica našega splošnega odnosa do te nevarne bolezni, pač pa temeljito opravljenega dela široko zastavljene akcije cepljenja (vakcinacije) lisic na domala celotnem območju Slovenije.

SREČANJE

Letošnje srečanje koroških planincev bo na Košenjaku. Torej čaka Dravograjske planince do 21. avgusta še trdo delo: do srečanja morajo še dokončati kočjo na Košenjaku. Sicer pa so doslej že opravili najtežji del vsega dela.

V ŽIVO

Invalidsko športno društvo SAMORASTNIK z Raven na Koroškem organizira v sodelovanju s Koroškim radijem Slovenj Gradec izvedbo TV oddaje "POGLEJ IN ZADENI" iz športne dvorane v Slovenj Gradcu. Oddaja bo potekala v živo v soboto, 30. aprila 1994.

Za popestritev dogajanja v športni dvorani v Slovenj Gradcu bodo ob 20.00 uri organizirali prireditev "Koroški radio - za invalidski šport". V tem enournem nastopu bodo znani koroški umetniki, vključno z Big-Bandom Ota Vrhovnika, pripravili atraktiven program za gledalce v športni dvorani.

Odlična predstavitev pri sosedih

Le malokdo ve, med vodilnimi glavami pa premalokdo verjame, da je lahko šport najcenejša in učinkovita pot za predstavitev Slovenije.

Med tistimi, ki so ponesli slovenski maraton v svet, pa so brez dvoma tudi Korošci.

Hinko Jerčič z Mute je doslej vodil slovenske in velenjske atlete in maratonce že na tekmovanja v Newyork, pred tednom pa tudi na enajsti dunajski pomladni maraton.

Med 5.600 maratoncev, med okrog desetisoč udeleženci tekov na Dunaju, je sodelovalo 29 Slovencev.

Trije maratoncev, Branko Žnidar, Aleksander Lozič in Hinko Jerčič so se odpravili tekmovalnemu delu in šli na 15 km dolgo progo, kjer so ves čas nosili slovensko zastavo in napis "Slovenija".

Za ta korak so poželi mnogo aplavzov množične publike.

Med množico zastav v mestni hiši se je vila tudi naša, spikerji so nas večkrat posebej omenili. Tudi naš najboljši maratonec na tem teku Stanko Barber je kakšnih

Ciljna arena pred mestno hišo na Dunaju

500 metrov pred ciljem vzel našo zastavo in z njo priteknel v ciljno arena in v cilj.

Z vsem zahvale vrednim spoštovanjem smo bili sprejeti v maratonskem pres centru, v dunajski mestni hiši in v tekmovalnem šotoru, ob vsesplošni pozornosti do tekmovalcev smo nekako začutili, da nas imajo tudi za sosede.

K.Valt

ZARES NENAVADNA

Naključni obiskovalec, ki ga pot zanese na Pogorevčovo kmetijo nad Mislinjo,

postane nemalo presenečen ob pogledu na nenavadno trofejo, s katero se ponašajo domači. Nanjo pa je še najbolj ponosen Jure Pogorevc, najstarejši sin na kmetiji in hkrati tudi njen lastnik. Jure je voznik pri Špedtransu in poti ga pogosto vodijo po Aziji, Rusiji, Bližnjem Vzhodu. Vedno znova in znova pa se vrača domov, med svoje ljudi in pod obronke Pohorja.

Ker smo na začetku omenili njegovo trofejo, je prav, da sedaj izdamo še

skrivnost. Gre preprosto za domačega kozla, sicer malce nenavadne pasme. Še

za časa življenja so bili njegovi rogovi podobni muflonovim, tako da so ga že takrat obiskovalci čisto tako po naključju zamenjali za divjad. In domači kozel, ki so mu dali ime Meki, je dosegel častljivo starost skoraj enajstih let, težak pa je bil krepko čez 40 kg. Ko so ga pokončali, je dal Jure to lepo trofejo preparirati, tako da sedaj krasi veliko dnevno sobo nove hiše. Nanjo so domači resnično ponosni, kajti zlepa česa podobnega v okolici Mislinje ne bo.

S.J.

PSE NA POVODEC

Še posebej breje srne so pogost plen psov.

Že predniki so spoštovali nepisano pravilo, da ima sleherna žival v brestosti ali valjenju pravico do svojega miru, da je nikakor ne smemo mučiti ali prekomerno obremenjevati. Še najmanj pa preganjati.

Danes je tudi pri nas v modi, da imamo doma svojega ljubljence - psa. In kar prav bo, če ga kdo želi, če ga zna in hoče vzgajati,

šolati, da ni nevaren okolju in soljudem. Pomembno je tudi, da ne povzročajo prehudih težav sosedom in da vsaj pretirano ne onesnažujejo okolja z iztrebki. O ugrizih, jezah in preprih kdaj kasneje.

Vse več ljubiteljev psov ima navado, da gre s psom prosto v naravo, dobrave, gozdove, na polja. Ne samo, da ti psi mendrajo vsepovprek, temveč so prava nadloga za brejo, valečo ali komaj poleženo divjad. Vsak lastnik, ki je praviloma tudi velik ljubitelj svojega psa, ne pa tudi drugih živali, vam bo preprosto rekel: "Moj pes pa že ne!"

V resnici pa takšni prosto tekajoči psi hudo vznemirjajo divjad, jo preganjajo in mladiče večinoma tudi zadavijo. Lotijo pa se tudi odraslih živali. V gozdu naj bo pes vsaj na povodcu in z nagobčnikom.

K.valtl

TELEFON V STISKI za otroke in odrasle
0602 / 23 399, 23 004
sreda: 17 - 19^h
pon.-pet.: 12 - 13^h
pod šifro: "PRIJATELJ"

KOROŠKI UTRIP

OČIŠČEVALNA AKCIJA

Na Muti je odlično uspela letošnja akcija Turističnega društva "očistimo svoj kraj".

Sam kraj, razen redkih izjem, je kot počesan, še vedno pa je zelo hudo v širšem okolju. Kljub temu, da tu domuje že kar močno sporna smetiščna jama, tudi domačini še vse preradi odlagajo odpadke v bližnje potoke, jame in obronke gozdov.

TAB NA DOT ISO STANDARDA

Tovarna akumulatorskih baterij TAB d.o.o. je te dni s sprejetjem poslovnika kakovosti tudi uradno stopila na pot osvajanja zahtevnega standarda ISO 9001. To je gotovo velik dogodek, saj so se pred leti v celotnem mežiškem rudniku borili za golo preživetje, delo v duhu tega poslovnika in standarda pa pomeni odprta vrata v Evropo. Če bo šlo vse po načrtih, potem v Tabu računajo, da bi si konec leta že lahko pridobili ta zahteven certifikat svetovne kakovosti.

Sicer pa TAB že s svojimi akumulatorji Topla obvladuje več kot polovico slovenskega trga, ostalo izvozi na vzhodna tržišča, največ v Rusijo. Lani so v Tabu izdelali 260 tisoč starter baterij Topla, od tega so jih v Sloveniji prodali 70 tisoč, ostalo pa so izvozili. Topla se je dobro prišla, saj jo proizvajajo šele dobrih pet let in že sodi evropski vrh starter baterij. V skupni realizaciji 26 milijonov mark, kolikor so ustvarili lani (glede na število 362 zaposlenih delavcev imajo v Tabu od koroških podjetij gotovo največjo realizacijo na zaposlenega), predstavlja starter baterija polovico realizacije, ostalo pa industrijske baterije in namenska proizvodnja. Letos pa bodo v Tabu končali tudi čistilno napravo, vredno okoli pol milijona mark, kajti zavedajo se, da morajo tudi po ekološki plati slediti evropskim trendom in zahtevam.

Anton Krajnc, direktor Taba, pravi, da vidijo svojo prihodnost v tržnih nišah na tujih trgih in v povezovanju. Svetovno avtomobilsko industrijo s prvovgradnimi akumulatorji namreč obvladuje pet največjih proizvajalcev. Med drugimi se pogovarjajo o sodelovanju in skupnem nastopu na tujih trgih tudi z maniborsko Vesno, ki se je pred leti razšla z mežiškim rudnikom.

Džirln

NAROČILA NA p.p. 45,
61101 Ljubljana ali
na tel.: ☎ (061) 213-475

Čang - Šlang shujševalni čaj

Edini čaj v Republiki Sloveniji, ki ima potrdilo od Zavoda za farmacijo in za preizkušanje zdravil o svoji neškodljivosti. Vsaka škatla vsebuje to potrdilo.

Z zmanjševanjem telesne teže krepite organizem

Vsi dosedanja preparati za hujšanje (vitaminske tablete, dietetski preparati) so reševali problem zmanjševanja telesne teže, ne pa tudi ohranjanja idealne telesne teže. Izjema pri tem je Čang - Šlang čaj za reduciranje telesne teže po kitajski recepturi, je zdravilen, iz naravnih sestavin in ga lahko uporabljamo za posebno nego telesa, povzroča izgubo teže, plinov, nakopičenih maščob in spodbuja izgubo teka. Z rednim pitjem čaja Čang - Šlang bodo izgorele odvečne telesne maščobe, vaše telo pa bo postalo gladko in gibčno. Čaj Čang - Šlang je sestavljen iz posebnih sestavin in je primeren za ženske in moške, stare in mlade, za vse starosti. Čang - Šlang so nekoč pili bogati Kitajci. S pitjem tega čaja so obdržali vitkost in gibčnost. Tudi vsak obrok hrane so čutili kot en sam požirek.

Škatlica Čang - Šlang vsebuje 40 vrečk čaja, ki so garancija za dosego zelene telesne teže. Po pitju čaja ne čutite v želodcu nobene teže, niti kakšne druge neprijetnosti, kajti niste pili pivskega kvasa, pač pa Čang - Šlang čaj s tradicijo več kot 1700 let. Za izgubo teže je dovolj, da vsak dan pred obrokom popijete eno skodelico tega čaja in vsi problemi bodo rešeni. Zaradi izgube telesne teže ne boste nervozni, nasprotno, ohranili boste dobro razpoloženje. Isti učinek boste dosegli, če popijete dve skodelici Čang - Šlanga pred spanjem. Uživanje čaja ni dovoljeno otrokom in nosečnicam.

Čaj Čang - Šlang lahko naročite po pošti na naslov: Džirln, p.p. 45, 61000 Ljubljana in po telefonu: (061) 213-475.

Čang - Šlang prodaja na slovenskem tržišču podjetje Džirln, d.o.o., Ljubljana. Cena Čang - Šlanga je 599 tolarjev + poštni stroški. Plačate po povzetju.

NAROČILNICA

IME IN PRIMEK

ULICA IN ŠT.

POŠTNA ŠT. IN KRAJ

ŠTEVILO ZAVITOV

za vsak okus
in vsak žep
to je

 JELOVICA

**OKNA, VRATA, SENČILA
MONTAŽNE STENE, PRENOVA OKEN**

po KONKURENČNIH CENAH
10% popust za
takojšnje plačilo
brezplačen prevoz SP za večje nakupe

JELOVICA Škofja Loka, tel:064/631-241, fax:064/632-261

RAVNE NA KOROŠKEM, HOTEL MERX
ČEČOVJE 5, TEL.: 0602 - 20 - 175
ODPRTO: od 8^h do 15³⁰ - 1. in 3. sobota 8^h - 12^h.

HOTEL MERX RAVNE

麦克丝饭店

vas vabi na dneve **KITAJSKE KUHINJE**.
Jedi daljnega vzhoda bo za vas pripravljala
kuhar Li Zhong Wei iz Sanghaja.

Kitajske specialitete (28 izvornih jedi) strežemo
od 05. aprila do 23. maja in sicer:

ob delavnikih od 17. do 22. ure
ob sobotah od 17. do 24. ure
ob nedeljah od 12. do 21. ure

Prisrčno vas vabi **MANT d.o.o. - HOTEL MERX RAVNE**

Ob sobotah ples z ansamblom **PAN PAN**

KITAJSKA KUHINJA
中国厨师

2. MEDNARODNI SEJEM "PREZENTA" '94

SLOVENJ GRADEC, 1. - 6. JUNIJ 1994

Organizatorji Vas obveščamo, da smo zaradi velikega povpraševanja po razstavnih površinah le-te povečali za 50%.

Vse, ki se še niste odločili za sodelovanje, vljudno vabimo, da to storite čimprej.

Zadnji rok za prijave je 5. maj 1994.

PRIJAVNICA:

Firma: _____

Naslov: _____

Kraj: _____

Pošta: _____

Kont. oseba: _____

Telefon: _____

Prijavnico pošljite na naslov:

STEP d.o.o., Kersnikova 5, Maribor

HRE-
PE-
NEN-
JE
PO
TANJI

V teh deževnih aprilskih dnevih se je marsikateremu Korošču zahotelo vročega sončnega poletja in ob tem še kakšnega izbora misic, tistih, ki so lepe in elegantne, od glave do pete, kot tudi tistih, ki so bile "zgoraj brez". Za navijače lepe Tanje žalostna vest - deklica se je vrnila domov v Rusijo.

Fras
ni
dal
za
kavo

Običajno na vsaki seji skupščine Radlje odborniki in novinarji dobi-jo kavico ali sok - torej po želji. Se razume, da lepo gesto pokaže župan H.Tomažič. Na zadnji seji, ko so odborniki sprejeli predlog proračuna občine Radlje, je župan pozval predsednika IS Franca Frasa, naj "časti" kavico. Pa smo prisotni ostali le z eno kavico oziroma le z enim sokom. Se razume, županovim.

ZR SRBIJA

Da znajo biti uslužbenci Ljubljanske banke - Koroške banke izjemno prijazni, nam je vsem poznano. A včasih je tudi te prijaznosti preveč! Državljanu s Prevalj so tako na njegovo pritožbo v zvezi z naslovom (pošto so mu pošiljali v Jugoslavijo) izvirno ustregli: odslej dobiva pošto kar v Zvezno republiko Jugoslavijo. Po naslednji pritožbi bo na kuverti morda že pisalo Srbija ali pa Monte Negro?

MISS KOROŠKE '94

Koroški radio Slovenj Gradec in ČZP Voranc Ravne na Koroškem (PREPIH) sta se domenila, da bosta v soglasju z Geržino videotonom iz Maribora organizirala tekmovanje za Miss Koroške '94. Tekmovanja v preteklih letih so bila različno organizirana, od Črne na Koroškem do Raven in vse kaže, da bo v letošnjem letu prireditev prispela v Slovenj Gradec. Lepotice, ki bodo vsaj približno tako lepe kot je naša na fotografiji, naj se pripravijo in uspele bodo!

ŠE POM- NITE, TOVARISI

Tudi na Koroškem imamo še v spominu čase, ko med policijo in vojsko ni bilo razkoraka. Dokaz za to je tudi fotografija ob predaji vojašnice Bukovje slovenski teritorialni obrambi, saj se je na otvoritvi zbral poleg slovenskega vojaškega vrha (sedaj že odstavljenega) tudi vrh koroške policije.

Še pomnite, tovariši?

ŽUPAN BO IZ DOBJE VASI

Za novo občino Ravne-Prevalje po vseh peripetijah vsaj ne bo problemov, kdo bo novi župan. Ta bo gotovo iz Dobje vasi, kajti skupna občina je nastala predvsem ali zgolj na njihov račun. Pa naj imajo še župana.

MALARJI

Nismo še zasledili, da bi policija izsledila neznanca, ki so slikovito pobarvali forma vivo pred občinsko zgradbo na Ravnah. Neuradno pa smo izvedeli, da storilce intenzivno iščejo tudi krajan Janeč. Radi bi namreč, da bi prebarvali tudi njihovo železno skulpturo, ki že leta veselo rjavi - pa se je nihče noče usmiliti. Torej malarji, pozor! Združite prijeto s koristnim.

RUS IN RUSKA RULETA

Friderik M. Rus, znani hotelir, je zapustil hotel Planinka v Črni. Njegovemu podjetju naj bi pripadal tretjinski delež, vendar se ga je na koncu odpovedalo. Iz dobro obveščenih virov pa smo zvedeli, da je Rus dejal, da s Črnjani pač ne bo igral ruske rulete.

NA PREVALJAH SPET MITING?

Velik del Ravenčanov in Prevaljčanov je dodobra razahudila odločitev državnega zbora, da je za oba kraja predvidel le eno občino. V samostojnem časniku Delo pa smo lahko prebrali, da se v tem koncu spet obetajo protesti.

In na taisti dan, ko je v Delu izšlo omenjeno besedilo, sta občino Ravne obiskala Velenjčana Štorman in Župan, vodilna moža slovenske republikanske stranke.

Ali bodo republikanci Koroščem pomagali k ustanovitvi dveh republik: Raven in Prevalj?

Čez dva dni bi moral biti v tem kraju že "miting resnice". Prišlo je pet ljudi.

Govor...
naselijh v spou...
so zaradi ravnanja državn...
že poslali ugovore, zahtevali pa v...
poslancem in predsednikom državnega zbora ma...
nikom.

DELO, 13. april
Nobena skrivnost ni, da je državni zbor v določitvi referendumskega območja za ustanovitev občine Prevalje-Ravne nasledil izkrivljeno gradivo oziroma poročilo, ki ga je v Ljubljano poslal ravenški župan Adi Cigler. Njegovega poročila doslej še ni videla nobena od krajevnih skupnosti in je tudi zanimivo, kako je sploh nastalo. Na območju Raven in Prevalj so se za samostojne občine odločili v šestih največjih krajevnih skupnostih, v štirih pa so bili za enotno referendumsko območje. Na območju, kjer so občani bili za samostojno referendumsko območje oziroma občino, živi tudi velika večina ljudi tega dela Mežiške doline.

Enotno referendumsko območje za ustanovitev občine Prevalje-Ravne je torej politični konstrukt dela občinskega vodstva in šefov političnih strank, ki niso upoštevali volje ljudi. Iz treh največjih krajevnih skupnosti na Ravnah in s Prevalj so državnemu zboru, vlad in komisiji za lokalno samoupravo že poslali ugovore. V obeh krajih so napovedali proteste, če državni zbor ne bo upošteval njihovih temeljenih pripomb.

MEŽIČAN ČRETNIK

V Studiu City se je oni dan na malem ekranu pojavil tudi dr. Rudi Čretnik, ki je malo udaril čez boljše vizem. Gre za znane izjave v stilu angleškega Hide parka, kjer vsako soboto ob Prešernovem spomeniku lahko vsak pove, kar mu leži na srcu. Pod Čretnikovim priimkom pa je bil zapisan kraj Mežica.

Napak, kajti v Mežici smo preverili in gospod dr. Rudi Čretnik ni njihov krajan.

V Mežici pa so ustanovili Odbor za zaščito dobrega imena kraja Mežica.

RAZLIKA

- ▶ Ali veš, kakšna je razlika med Bosno in našimi sodišči?
- ▶ Pojma nimam.
- ▶ V Bosni delajo novinarjem luknje v glavo, na naših sodiščih pa v žepe.

DUŠAN SE NE DA

Dušan Kudrnovsky, podžupan Dravograda, sicer pa diplomirani ekonomist (citirano po dnevniku Republika), še razmišlja, ali bo tudi v prihodnje kandidiral na volitvah. Če pa bo Kudrnovsky tudi v bodoče dravograjski župan, potem bo njegovo županstvo toliko manjše, saj se je za svojo pot odločil tudi Šenjanž.

S KUČANOM NIKAR

Iz dobro obveščenih krogov smo zvedeli, da je nedavno prejel anonimko tudi dr. Matic Tasič. Neznanci mu grobo grozijo, če bo v to občino še kdaj povabil predsednika države Milana Kučana.

Dr. Tasič po funkciji seveda ni tisti, ki bi vabil predsednika države, to naj bi počel župan; dr. Tasič naj bi bil po funkciji "zadolžen" za predsednika vlade.

Za spomin pa objavljamo fotografijo iz lanskoletne Najevske lipe, ko smo še živeli v času, ko so slovenski politiki še hodili drug ob drugim, pa še nasmejani so bili.

PRVA LIGA

Za koroške ljubitelje nogometa obstaja v tem trenutku samo eno vprašanje: Ali bo nogometašem Korotana Suvela uspel podvig - uvrstitev v prvo ligo?

Prepilih na to vprašanje še ne ve odgovora. Vemo pa eno: upravni odbor prevaljskega kluba je že PRVA LIGA.

NOVA
OPREMA

SLOVENJ GRADEC

V lastnih prodajnih enotah
NOVE OPREME

SLOVENJ GRADEC
Stari trg 304
0602/44-185, 41-144

NOVO MESTO
Regerške košenice 65a
068/21-674

Najnižje možne cene oblazinjenega pohištva in ugodni kreditni prodajni pogoji

- 20% popust ob gotovinskem plačilu
- trimesečno obročno odplačilo brez popusta
- petmesečno obročno odplačilo z 12% fiksno obrestno mero

TRGOVSKO PODJETJE

KOROTAN

Ravne na Koroškem
Čečovje 6
Tel.: 0602/22-711, 21-476
Fax: 0602/23-296

Trgovsko podjetje KOROTAN Ravne na Koroškem obvešča cenjene kupce, da v svoji prodajalni **GRADBENI MATERIAL Prevalje** v sodelovanju z znano trgovsko hišo CENTER iz Ljubljane nudi:

- demit fasado - komplet debeline 5 cm z zaključnim slojem, za samo 2.053,00 SIT za m²;
- stiropor, debeline od 1 - 5 cm.
- tervol, kombi plošče, strešno lepenko, izotekt lepenko.
- opečno strešno kritino iz ITALIJE samo 1.130,00 SIT za m².
- strešno kritino tegola iz KANADE.
- domače in italijanske keramične ploščice, od 674,00 - 2.045,00 SIT za m².

Vso naštetu blago in ves ostali gradbeni material vam nudimo po akcijskih cenah.

Posebej opozarjamo na izjemno nizke cene notranjih in zunanjih barv, premazov, znanih proizvajalcev JUB in CINKARNA Celje.

OBIŠČITE NAS IN SE SAMI PREPRIČAJTE O KVALITETNI IN ŠIROKI PONUDBI.

COKLARJEVA Julijana

o delu na kmetiji in o sebi

O DOPUSTU ŠE SANJAMO NE

Bila je puščobna, mrzla in mrka nedelja, ko sem se zapeljala k njej na Šentvid nad Vuzenico, kjer z možem Jankom, sinom Janezom in hčerko Sabino skrbi za nekaj malega živine, ki jo imajo zgolj zase, in pa veliko piščancev, ki jim pomenijo vsakdanji kos kruha. Da ta kruh ni vsak dan bel, ve vsakdo, ki je kdaj imel možnost preživeti dan ali dva na kmetiji.

Gospa Julijana Grace, k vam sem prišla predvsem z namenom, da spregovoriva o vsakdanu kmetice. Ta dan je verjetno še zlasti zanimiv pri vas, saj imate takoimeno usmerjeno kmetijo?

"Človek, ki je vaje vedno novih doživetij in avantur, v mojem delavniku prav gotovo ne bo videl kaj posebno zanimivega. Dan začnem že zgodaj zjutraj. Saj veste: poskrbeti moram za svoje tri junake, ker moram zakuriti in pripraviti zajtrk, da gredo lahko vsak po svoje na delo. Otroka v šolo, mož po opravkih, sama pa v hleve, med živino. Nakrmiti jo je treba, poskrbeti za piščance. In ker teh ni malo, imam kar veliko dela. Pa tako mimogrede pride poldan, ko na hitro kaj malega skuham, pomijem in pospravim po hiši. Popoldne se nanovo začne delo v hlevih. Treba je poskrbeti za jajca, jih razsortirati in pripraviti za odvoz."

Pravzaprav si ne predstavljam te vaše skrbi za nesnice...

"V hlevu imam nekaj tisoč nesnic, ki znesejo več kot štiri tisoč jajc na dan. Tako za piščance kot za jajca je treba poskrbeti. Paziti moramo, da je s tekočim trakom, ki dovaja hrano, vse v redu. Mimogrede kaka žival pogine, še zlasti takrat, ko se bliža konec nesnosti in so znešena jajca predebela za ubogega piščanca.

Veliko dela je tudi takrat, ko je na vrsti cepljenje. Vsakega piščanca posebej je treba loviti po hlevu in ga prinesiti veterinarju, da mu da injekcijo v perutnico... In potem je tu vsakdanje zbiranje, sortiranje in pakiranje jajc. Mi oskrbujejo z jajci petdeset trgovin po vsej Koroški, od Črne, Radelj in Podvelke, to pa je velik zalogaj! In če pomislite, da vsa ta jajca razvozimo po trgovinah ob ponedeljkih, torkih in sredo sami - to dela mož Janko, lahko vidite, da nihče med nami ne sedi križem rok. Celo Janez in Sabina morata pridno delati, medtem ko drugi otroci uživajo svoje televizijske popoldneve".

Kako dolgo traja nesno obdobje?

Leto, leto in pol. Že preden se piščanci iznesejo, poskrbimo za podmladek. Pet mesecev preden razprodamo utrujene nesnice, kupimo enodnevice in jih potem še jarčice vzamemo za nadaljno rejo in za nesnost".

Pa ne skrbite samo za trgovine, pri vas je vedno moč dobiti jajca.

Mnogi, ki se peljejo tod mimo, se radi ustavijo in kupijo nekaj jajčk. Pravzaprav imamo že kar veliko stalnih strank in obiske ves dan. Saj si drugače tudi ne znam predstavljati svojega delovnega dne. Ker pač živimo samo od

jajc in ker zemlje nimamo veliko, moramo biti zadovoljni s tem, kar je. Saj se ne pritožujem, le kdaj in kdaj si želim malo miru. In si ga tudi vzamem. Največkrat dopoldne, ko ni nikogar, pa se usedem tu v kuhinji in tuhtam... ali pa prelistam kak časopis."

Si privoščite dopust?

"Ne, še nikoli nisem bila na dopustu. Kako bi tudi lahko šla, saj ni nikogar, ki bi poskrbel za živino in za piščance. Vsakdo ima svoje delo in je srečen, da ga ima, in vsakdo si mora pomagati predvsem in zgolj sam. V vseh teh enajstih letih, kar imamo farmo, smo imeli vseskozi cilje, ki jih je bilo treba uresničiti. Najprej smo gradili en hlev, za njim drugega, potem kozolec, in zdaj je prišla na vrsto hiša..."

Vi ste z dušo kmetica. Si kdaj po tihem ne želite sprememb?

"Zdaj, ko sta otroka že tako velika, da nista povsem odvisna od mene in mi veliko pomagata, niti ne. Pač vsi skupaj vsak dan znova pošteno poprimemo za delo. Si pa kdaj želim iti kam na obisk - pa se težko spravim celo k mami, ki je oddaljena od nas dober lučaj, saj je nenehno kdo tu. Včasih, veste, rojena sem na veliki kmetiji, je bila nedelja Gospodov dan. Zjutraj si šel v cerkev, potem si imel prost dan. Kar pa imam svojo

Gospa Julijana Grace

družino, Gospodovega dne ne poznam. Tudi moj mož in otroci ne. Še v cerkev se težko spravim, ker imam to grdo navado, da se odpravljam zadnji hip... in ravno takrat kdo pride."

Vam je kdaj žal, da ste na kmetiji?

"Veste, kmet ne more biti vsak. Pretrdo življenje je to. Jaz imam to žilavost in trdnost že od doma. Moj oče je meni in mojima dvema bratoma vedno govoril, da bomo ostali doma. Ni dal veliko na šole. Delo na zemlji in zemlja sta bili edini dobrini. In tako je: vsi trije smo kmetje in se tako ali drugače prebijamo skozi življenje."

Ko sem odhajala, se je mrzel dan prevesil vetroven večer.

Gospo Julijano, na domačiji, ki se ji po domače pravi pri Coklarju, je zaradi najinega dolgega klepeta že malce skrbelo, kdo bo postoril vse delo v hlevih in v hiši (saj vem, da je sama pošteno zavihala rokave!). In kdo bo dal Janezu in Sabini večerjo.

Sama sem v njej na lepem zagledala pravo Mater Korajžo. Teh je po naših vaseh in hribih neizmerno veliko. In Julijana je med njimi.

T.Repnik-Vrhnjak

ŠTIRJE KOVAČI 40 LET

Le kdo izmed nas ne pozna skladb, kot so "Na pavre", "Pridi zvečer" ali "Pisava sem pisno" ter mnogih drugih narodnozabavnih "komadov" koroškega ansambla, ki letos praznuje že 40. "rojstni dan" - ŠTIRIH KOVAČEV.

S svojo značilno glasbo, ki se je vseskozi razlikovala od glasbe drugih narodnozabavnih ansamblov, so si že v začetku pridobili svoj krog poslušalcev, ki pa se je z leti vedno bolj širil. Ta njihov zven je bil značilen že na samem začetku njihovega igranja. To je sedaj že res daljnega leta 1954, ki ga štejemo za "rojstno leto" tega ansambla, ki pa takrat še ni imel imena. Kar nekaj časa so iskali primerno ime, kot je dejal vodja Štirih kovačev Franc Šegovc.

Ker pa so vsi štirje glasbeniki: **(Franc Šegovc, Tone Breznik, Tine Lakovšek in Maks Klančnik,** kolikor jih je bilo na začetku, bili zaposleni v takratni Tovarni kos, kjer je bila glavna dejavnost kovanje različnih izdelkov, so se odločili za danes nam dobro poznano ime, **Štirje kovači.**

To ime kar nekako izstopa od imen ostalih narodnozabavnih ansamblov, ki se večji del imenujejo po svojih vodjih ali po regijah oz. krajih, od koder prihajajo.

Štirje kovači so bili in so še amaterski ansambel, a so vedno uspešno združevali in usklajevali obveznosti v službi in ansamblu. Teh zadnjih pa je bilo (vsaj v začetnem obdobju) izredno veliko, saj so si že na začetku zastavili cilj, da bodo vedno igrali le lastne skladbe, ki jih komponira Franc Šegovc.

In ker na začetku teh skladb še ni bilo, jih je bilo potrebno s hitrim tempom skomponirati,

napisati besedila in se jih seveda naučiti igrati. Vse to pa je ob mnogih službenih obveznostih zahtevalo veliko časa in energije vseh članov ansambla. Ko so že imeli nekaj svojih skladb, so bili leta 1955 povabljeni na njihovo prvo radijsko snemanje za oddajo "Naša vas", ki je potekalo kar na travniku ob navadnem magnetofonu. Leta 1966 pa so že prvič snemali za televizijo, in sicer so sodelovali v oddaji "Pred sedmimi kamerami".

V tem obdobju pa so posneli tudi svojo prvo ploščo, na kateri so še danes priljubljene skladbe "Na pavre", "Kam le čas beži" in druge.

V začetku sta prepevala Franc Šegovc in Tine Lakovšek, ki je bil tudi avtor takratnih besedil. Teme zanje mu je "nudil" preprost človek, kmet v svojem vsakdanjem okolju, v življenju in pa narava sama. V teh skladbah so ljudje prepoznavali svoj vsakdanjik in jih ravno zaradi tega še bolj vzeli za svoje. Te teme so bile blizu tudi kasnejšim tekstopiscem Anici Rader, Zori Založnik, Hermini Šegovc in prof. Ivanu Sivcu.

Ko so glasbeniki želeli petje v ansamblu obogatiti, so leta 1972 povabili k sodelovanju **Hermino Šegovc,** z basom pa sta ga okrepila kitarist **Jože Repnik** in baritonist **Viktor Breznik.** Prva skladba z novo pevko je imela naslov "Kot dih poletja si".

Ob vseh spremembah v ansamblu in obilici igranja so kar nekako pozabili na svojo 20-letnico in šele 25. je bila obeležena z jubilejnim koncertom, kasneje še 30.

Obeležili pa bodo tudi svojih 40 let, med katerimi so izdali 28 plošč, sodelovali na številnih prireditvah in posneli

ŠTIRJE KOVAČI

ničkoliko uspešnic, vseh skomponiranih in aranžiranih skladb pa imajo kar okrog 450. Jubilejni koncert je bil 16. aprila v Športni hali v Slovenj Gradcu, izkupiček te prireditve pa je namenjen Društvu za cerebralno paralizo Koroške.

Prav je, da naštejemo še "današnje" štiri kovače: klarinetist **Polde Kranjc,** trobentar **Viktor Vrhovnik,** bariton in bas kitara igra **Zdenko Zdovc,** solokitarist in pevec je **Srečko Sedar,** ritem kitara **Jože Sedar,** pevka **Hermina Šegovc**

ter vodja ansambla, komponist, aranžer, pevec in harmonikar **Franc Šegovc.**

Mislil, da lahko v imenu mnogih ljubiteljev narodnozabavne glasbe zapišem, da jim želimo, da bodo s svojim igranjem še dolgo prisotni na naši glasbeni sceni. In ker je vodja ansambla Štirje kovači na vprašanje "Kako dolgo še?" odgovoril: "Če bo zdravje, potem še pa še," nam preostane le še, da jim zaželimo veliko, veliko zdravja.

Darja VRHOVNIK

KOROŠKI
97,2 FM **Radio**
SLOVENJ GRADEC

Tel.: 0602 41 818,
41 245,
fax: 0602 42 600

Piše: Blaž Praprotnik

Še bomo plesali pogo...

se v rahlo drugačnem tonu, a ne po naključju, glasi zaključna trditev iz škandaloznega članka o ne-koncertu skupine Niet v prejšnji številki Prepiha, ki je naletel tako na odobravanje kot tudi na ostre kritike, predvsem s strani kulturnega društva Stari trg, ki je (bilo) mnenja, da ga besedilo neupravičeno slika v slabi luči, da je pisanje pristransko, nekatere sodbe prenagljene in da je avtor s slengovskim besednjakom le malo prehudo "opljuval sceno in otrsval gobec".

Kot pisca tega članka so me povabili na sejo društva, kjer smo v besednem dvoboju - konstruktivnem dialogu razjasnili ozadje in okoliščine zadeve; tudi banalnosti, ki obiskovalcev koncertov

običajno ne zanimajo. Čeprav postaja moderno, da apolitične manifestacije, kot je npr. Bajagin koncert, v naši spolitizirani družbi dobivajo celo mednarodne demokratično-družbenopravno - državno - politične razsežnosti...

A pustimo zdaj to in (v pojasnilo in opravičilo) pometimo pred svojim odrom.

Koncert Nietov, v petek 11.3. letos, je odpadel zato, ker je bila dvorana za soboto zjutraj predhodno oddana (pogodba). Organizator v medijih že napovedanega koncerta pa se je z vodstvom društva dogovarjal šele za tem. Kasneje je bila sobotna prireditev preklicana in videti je bilo, kakor da je koncert odpadel brez tehtnega razloga, kar je povzročilo prej omenjene reakcije.

Do nesoglasja pa je prišlo nedvomno tudi zato, ker subkulturno dejavnost vodi v glavnem en sam človek, entuziast slovenjgraške alter scene Gregor Gunther; in to brez finančne ali organizacijske

podpore profesionalnih kulturniških institucij, ki v glavnem skrbijo za visoko kulturo in jadikujejo, da še sami zase nimajo dovolj sredstev...

In ker tudi alter kultura ni perpetuum mobile, da bi se gibala kar sama od sebe, moramo toliko bolj ceniti napore in energijo, ki jo v ta prostor (ponekod že kar vakuum) dovajajo navdušenci s svojim delom.

Nekaj uspešnih koncertov alternativnih glasbenih skupin, ki jih je v oživiljeni sceni v Kulturnem domu v Starem trgu organiziral g. G.G., je dokaz, da je alter kultura vendarle hoče živeti; tudi v (geografski) provinci.

Optimizem vliva zagotovilo Kulturnega društva Stari trg, da je pripravljeno sodelovati in kot doslej gostiti: blues in jazz "bluzenje in teženje"; punk in hardcore "žaganje"; disco, house "štanco"; pop "puding"; narodnozabavno "govejo muziko" ali kakeršnekoli že glasbene koncerte, gledališke, literarne prireditve ter razstave. V interesu vseh je, da se v tej

večnamenski dvorani prirejajo različne prireditve v vsej svoji raznoliki pestrosti. Predvsem pa kulturnega doma nihče ne bo "sprivatiziral" v gostilno, bife, trgovino ali skladišče, pravijo, in pri tej odločitvi bodo vztrajali. Upajmo, da jim bo - kljub vsesplošnim ekonomskim in tržnim trendom gnilega kapitalizma - to vendarle uspelo.

Zaključim lahko z vizijo, da se bo po velikonočnem nastopu skupin Polska Malca in Res Nullius v Šentjanžu (in ko organizator koncertov, težavam s sponzorstvi navkljub, uredi vse obveznosti do KD) slovenjgraška alter scena lahko brez problemov vrnila v Stari trg in bo naslednji članek lahko namenjen spet in samo dogajanju na odru brez politiziranja o zakulisju.

Nietov pa kljub temu ne bo več, ker so, menda, iz nekega razloga razpadli. Pa ne zaradi... Ah, ne, tega jaz nisem napisal... To je zgolj naključje.

SKUPŠČINA OBČINE SLOVENJ GRADEC

Na podlagi 13.člena Odloka o občinskih priznanjih (Uradni list RS, št.let.1,št.7/91 in št. 25/91), Komisija za odlikovanja in občinska priznanja objavlja

JAVNI RAZPIS ZA LETO 1994

za podelitev:

1. NAZIVA ČASTNEGA OBČANA OBČINE SLOVENJ GRADEC
2. NAGRADE OBČINE SLOVENJ GRADEC
3. PLAKET OBČINE SLOVENJ GRADEC
4. VRUNČEVE NAGRADE
5. VRUNČEVIH PLAKET

NAZIV ČASTNI OBČAN podeljuje Skupščina občine Slovenj Gradec posameznikom, ki imajo posebne zasluge pri razvoju občine, utrjevanju miru v svetu in za izredne dosežke na kateremkoli področju človeške ustvarjalnosti.

NAGRADO OBČINE SLOVENJ GRADEC podeljuje Skupščina občine Slovenj Gradec občanom, pravnim in civilnopravnim osebam za velike dosežke pri razvoju občine in mesta Slovenj Gradec za večletno delo in rezultate na kateremkoli področju družbenega življenja (razen za področja, za katera se podeli druga nagrada), s katerim se posameznik ali organizacija posebno izkaže in s tem doseže velike zasluge in koristi za občino.

PLAKETO OBČINE SLOVENJ GRADEC podeljuje Skupščina občine Slovenj Gradec kot priznanje za pomembne uspehe pri razvoju občine in mesta Slovenj Gradec na kateremkoli področju družbenega življenja, ki jo lahko prejme občan, pravna in civilnopravna oseba.

VRUNČEVO NAGRADO podeljuje Skupščina občine Slovenj Gradec za izjemne uspehe, ki jih doseže posameznik ali skupina s pedagoškim - strokovnim delovanjem na področju vzgoje, izobraževanja in telesne kulture v zadnjih desetih letih pred podelitvijo. Prejmejo jo lahko pedagoški delavci za življensko delo na področju vzgoje, izobraževanja in telesne kulture.

VRUNČEVO PLAKETO podeljuje Skupščina občine Slovenj Gradec pedagoškim delavcem (posameznikom ali skupini) za pomembne pedagoške uspehe na področju vzgoje, izobraževanja in telesne kulture.

Kandidate za občinska priznanja lahko predlagajo v obliki pobude občani, podjetja, zavodi in vse druge oblike organizacij in združenj v občini.

Skupščina občine Slovenj Gradec podeli v posameznem letu eno nagrado občine Slovenj Gradec in največ šest plaket občine Slovenj Gradec ter eno Vrunčevo nagrado in največ tri Vrunčeve plakete.

Podane pobude za podelitev občinskih priznanj morajo biti pisne in poleg podatkov o kandidatih vsebovati izčrpno obrazložitev ter utemeljitev pobude, po možnosti z ustreznimi dokumentacijami.

Pobude je potrebno poslati **najkasneje do četrta, 5. maja 1994 na naslov:**

Skupščina občine Slovenj Gradec
Komisija za odlikovanja in občinska priznanja
Slovenj Gradec, Meškova ulica 21

**PRESEDNIK KOMISIJE ZA ODLIKOVANJA
IN OBČINSKA PRIZNANJA
Franc GORNJAK**

USPEL KONCERT

LEP NAPREDEK ZBOROVSKEGA PETJA V MISLINJSKI DOLINI

Z vzorno organizacijo ZKO Slovenj Gradec se je v petek, 8. aprila 1994 v avli Srednje šole Slovenj Gradec, ki je sicer za take nastope zaradi dobre akustike primerna, a žal za številne poslušalce premajhna, predstavilo enajst pevskih zborov in skupin. Letos zaradi objektivnih razlogov nista sodelovali skupini iz Podgorja in MePZ Hugo Wolf Slovenj Gradec.

Po običajnih strokovnih kriterijih, ki sta jih ocenjevala glasbena pedagoga in dirigenta prof. Dragica ŽVAR iz Celja in prof. Branko ČEPIN iz Slovenj Gradca, so se na področno revijo najboljših koroških pevskih zborov, ki bo v petek, 6. maja 1994 zopet v Slovenj Gradcu, uvrstili MoPZ Šmartno, MoPZ KOPE Legen in DePZ Šmartno. Okteti na tem srečanju ne bodo sodelovali,

Na koncertu je vsak pevski zbor zapel tri pesmi. Slišali smo **Lovski oktet** Podgorje (Tone Gašper), **UŽPZ SLOVENKA** (Sonja Šmigoc), **Oktet LESNA** Slovenj Gradec (Tone Gašper), **MoPZ Ksaver Meško** Sele-Vrhe (Milan Hovnik), **MePZ FIDELIS** Mislinja (Peter Tovšak), **MoPZ Šmartno** (Janez Kolerič), **Oktet Mislinja** (Marija Gornjak), **Kvintet družine BREZNIK** (Viktor Breznik), **MoPZ KOPE** Legen (Polona Krpač) in **DPZ Šmartno** (Janez Kolerič).

Primerjava s podobno revijo v lanskem letu je pokazala, da programska glasovna in umetniška rast skupin in zborov nenehno raste. Pri nekaterih zborih pa že dosega zavidljivo raven.

saj bo njihov skupni nastop v mesecu juniju 1994. Seveda bi zaradi solidnega nastopa lahko na skupni reviji nastopali še vsaj MePZ FIDELIS iz Mislinje, ki veliko obeta, pa tudi MoPZ Sele-Vrhe s solidnim nastopom.

Pri vseh zborih se kaže dokajšen napredek tako v dinamični, agogični kot v programski zasnovi koncertnih sporedov. Slišali smo nekaj povsem novih in zelo redko petih pesmi: Koroško ljudsko iz Zilje "Dečva je z rožami marnjava" Okteta LESNA, pesmi s "Koroške ohceti" v izvedbi MePZ FIDELIS iz Mislinje, pesem B. Ipavca "Roža" MoPZ iz Šmartna, Švikaršičevo "S'm pa hodiv po Selah" Kvinteta družine BREZNIK, Gallusovo

"Uxor, amice" MoPZ KOPE Legen, Zoltana Kodalyja "Francydal" in Jakoba Ježa "Pomladno" DPZ iz Šmartna indr. Nedvomno je to tudi rezultat stalnega izobraževanja, ki ga vsako leto organizira ZKO Slovenj Gradec za svoje zborovodje.

Žal smo na tem srečanju pogrešali Koroški radio, ki sicer ima izkušnje zborovskega snemanja, saj bi lahko za svoj program posnel tudi takšen koncert, ki je prav tako zani-

miv in na žalost neponovljiv. Ob tej priložnosti moram pohvaliti vse zborovodje, pevke in pevce za dobro izveden koncert, kakovost petja ter za njihovo veliko požrtvovalnost in voljo po ohranjanju naše prelepe pesmi. Omeniti moram tudi številno, hvaležno in objektivno publiko, ki je z velikim poznavanjem in zanimanjem spremljala prelep koncert. Škoda je le, da takih srečanj ni več.

"brač"

ANTENSKI SISTEMI PAČNIK

Čečovje 5, Ravne na Kor., tel.: 0602/23-471,

mobitel: 0609/619-074

NUDIMO VAM:

- INDIVIDUALNE SAT. SISTEME
- SAT. SISTEME ZA: 2,4,6,8 STRANK
- VSE VRSTE TV IN RADIJSKIH ANTEN
- OJAČEVALCE S PRIBOROM
- MONTAŽA VSEH VRST ANTEN IN OJAČEVALCEV /ELEKTRONSKA NASTAVITEV
- DOGRADITEV KANALA 52 /TV VELENJE
- UGODNA PONUDBA AKUSTIKE
- BREZOBRESTNI KREDITI

TRGOVSKO PODJETJE
Z I L A
SLOVENJ GRADEC

Poslovalnica OBRTSERVIS TRGOVSKEGA PODJETJA ZILA Slovenj Gradec, obvešča svoje kupce, da ima v zalogi vse potrebno za beljenje.

To so:

- jupoli,
- jubolini,
- valiti in
- bavaliti.

Veliko vrst keramičnih ploščic in sanitarnih garnitur, kakor tudi orodja BLACK DECKER IN ISKRA.

Vse to po izjemno ugodnih cenah.

OBIŠČITE JIH, PRI ZILI JE VAŠ DENAR
VREDEN VEČ!

ZILA DANES - ZA VAŠ BOLJŠI JUTRI!

ŠOLSKE ZANIMIVOSTI

Vodstvi invalidov na Koroškem ter enote RS Zavoda za šolstvo in šport Slovenj Gradec sta se dogovorili za posebno pedagoško akcijo. Z namenom, da pri mladih oblikujejo pravi odnos do drugačnih, posvetijo na šolah vsako leto nekaj časa vsebinam, življenjsko pomembnim za invalide. Med drugim šolarji tudi pišejo in rišejo na temo "invalidi".

Ker je bila ta pedagoška akcija že tri leta zapovrstjo zelo uspešna in ker je letos ravno 25 let, odkar so ustanovili Zvezo društev invalidov Slovenije, so društva invalidov na Koroškem skupaj z Zvezo izdala zbornik Z nami živijo tudi invalidi. V njem so zbrali najboljše pisne in likovne prispevke, nastale na slovenskih šolah v letih 1991, 1992 in 1993, ter seznam vseh dobitnikov priznanj za spise in likovne izdelke.

Frančka Lasbaherja, vodjo koroške enote Zavoda za šolstvo, saj skrbneje in bolje zbornik ne bi mogel biti narejen.

Veselo novico imamo z vse-slovenskega tekmovanja z Cankarjevo priznanje. Na njem so se Korošci osnovnošolci Staša Ternik, Martina Glasenčnik in Marko Božič ter gimnazijci Vlasta Žvikart, Jasna Hrnčič in Miran Kovač - odlično odrezali. Vsi so za znanje iz materinščine prejeli

Francije in Švice. Koroška enota Zavoda RS za šolstvo in šport je pod generalnim pokroviteljstvom šolskega ministrstva zanje organizirala seminar o kombiniranem pouku.

Seminar za zdomske učitelje je sicer v Sloveniji vsako leto, za letošnjo temo pa so izbrali Koroško, saj je tukaj na 24 podružničnih šolah še kar 7 % kombiniranega pouka, pouka, pri katerem so istočasno učenci različnih starosti oz. razredov (slovensko poprečje je le okoli 2,5 %). Devet podružnic ima v kombiniranem pouku tudi predmetno stopnjo, česar drugje v Sloveniji sploh ni več.

Zdomski učitelji so na naših podružničnih šolah preživeli tri dni, drugače pa je seminar potekal v Wolfovi dvorani glasbene šole v Slovenj Gradcu.

Udeležencem je uspelo kombinirani pouk temeljito preučiti, kmalu pa naj bi zanj dobili tudi učbenik.

Kdor pozna Župančičevo Dumo, ve, kakšen zalogaj je to. Ne gre za branje, ampak za učenje na pamet! Ponudba v tretjem letniku trgovske šole v Slovenj Gradcu se je glasila: za Ketteja petko, za Župančiča dve petki! In glej: Jana Osojnik in Mirjana Boromisa sta se naučili Dumo! Kar petnajst minut govorjenja na pamet je poleg petk vredno še posebne čestitke!

Vemo že, koliko učencev se je za naslednje šolsko leto prijavilo na srednje šole na Koroškem. Glede na razpisana prosta mesta je največ prijav preveč za smer zdravstveni tehnik na slovenjgraški srednji

šoli (razpisanih 60 mest, 104 prijavljeni), največ pre malo pa za strojnega tehnika na ravenški strojno kovinarski šoli (60 mest, le 16 prijavljenih). Drugače so ostala prosta mesta še za poklic kuhar-natakar v Slovenj Gradcu ter za vse usmeritve na srednjih šolah na Muti in na Ravnah. Za programe na slovenjgraški srednji šoli je prijava preveč, 19 preveč tudi za gimnazijo na Ravnah.

Osnovnošolcem zna tako zagreniti zadnje šolske mesece, če ne še počitnic zraven, prav vpis v srednje šole; med njimi zagotovo tudi nekaterim tistim, ki želijo postati mizarji. Slovenjgraška šola jih bo namreč vpisala le za dva razreda, čeprav je kandidatov za tri razrede.

Ne bodo imeli sreče, kot so jo imeli fantje na fotografiji. (Posneli smo jih z njihovimi izdelki na pohištvenem sejmu v Ljubljani.) Ti so že na zeleni veji, saj so pravkar zapustili šolske klopi, kjer so se gulili teorijo, in bodo do konca šolskega leta na praksi pri obrtnikih.

Če bodo uspešno opravili zaključni izpit, se bodo pridružili 120 lesarjem in tapetnikom, torej štirim generacijam, ki so do zdaj že končale šolo v Slovenj Gradcu, prve še v dislociranem oddelku Srednje lesarske šole Maribor.

Na Koroškem, kjer so zaloge lesne surovine najbogatejše v Sloveniji (letni bruto etat je okoli 260 tisoč kubičnih metrov), je izobraževanje lesarjev še posebno pomembno. Iz krize, ki hlasta tudi po lesni industriji, lahko pomagajo najti pot prav mladi s svojim znanjem.

Helena Merkač

Adijo, šola!

Zbornik je delo uredniškega odbora, v katerem so bili Jurij Šumečnik, Franc Černe, Kristijan Helbl, Miran Kodrin, Danijela Stradovnik in Tone Turičnik. Miran Kodrin in Tone Turičnik sta tudi izbrala objavljena besedila, Benjamin Kumprej je določil najboljše likovne izdelke, publikacijo pa je oblikoval Edi Koraca.

Koroškimi društvom invalidov se je v svojih prizadevanjih uspelo obrniti na prave ljudi (mednje je treba šteti tudi

zlato Cankarjevo odličje, kar pomeni, da so zbrali več kot 75 odstotkov točk. Najbolje se je uvrstila Jasna Hrnčič, saj je bila na 2. stopnji tekmovanja druga.

Vsem tekmovalcem in njihovim mentorjem čestitamo za uspeh!

Konec marca se je na Koroškem mudilo 22 zdomskih učiteljev slovenskega jezika in kulture. Bili so s Švedske, Hrvaške, iz Nemčije, Avstrije,

JOŽE-SILVA KREUH

BOSTIŠČE

EDLYAJS

BREG 13-MEŽICA, TEL.: 38 602 35 694

SEDAJ JE PRAVI ČAS ZA NAKUP KURILNEGA OLJA

PETROL

**NAKUP NAD 1000 L - PLAČILO NA 5 OBROKOV S ČEKI BREZ
OBRESTI
PRI PLAČILU V ENKRATENM ZNESKU PA VAS BOMO NAGRADILI Z
BREZPLAČNIM PREVOZOM**

KURILNO OLJE JE IZJEMNO VISOKE KAKOVOSTI Z NIŽJIM ODSOTKOM ŽVEPLA (do 0,3) KOT
GA DOVOLJUJEJO STROGI EVROPSKI STANDARDI. NJEGOVO STRDIŠČE JE ŠELE PRI -10°C

**POKLIČITE NAS, ŽE SEDAJ BOMO POSKRBELE, DA VAM BO JESENI IN
POZIMI TOPLO! AAROČILA: TEL.: 0602 83-033; FAX: 0602 83-310**

TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM "PRI KRIČEJU" VUZENICA

Spoštovani potrošniki!

*Če želite lepe italijanske keramične ploščice, vam ni več treba v Italijo. Dobite jih v trgovini
PRI KRIČEJU V VUZENICI.*

*In ne samo italijanske keramične ploščice, v njihovi široki ponudbi vam nudijo tudi vso pripadajočo opremo
in material za polaganje ploščic.*

Pridite in iz široke ponudbe izberite najlepše po vašem okusu za vaš dom.

Se priporoča in vas pričakuje trgovina

PRI KRIČEJU Zg. trg 27, Vuzenica, tel. 0602 64-294.

Píše: Tone Sužnik

Neizpodbitni slovenstva pokazatelji so brezdvoma govornica ljudi - narečje, pa naj je prepleteno s spačenkami - je literarna rast - bujnejša je, bolj potrebuje duhovno moč naroda - je zgodovina njena, slednjič so neizbrisni sledovi slovenstva v ledinskih in krajevnih imenih.

časnikar Jurij Trunk, iz okolice Beljaka, je odšel v ZDA. Deželni poslanec in urednik Mira, Gregor Einspieler iz Sveč v Rožu se je umaknil župnikovati k Svetemu Juriju v Slovenskih Gorah.

Ne pozabimo, da je Mežiška dolina del Koroške. Iz Kotelj je doma pisatelj Lovro Kuhar - Prežihov Voranc, je brat njegov dr. Alojz Kuhar, dušni pastir v diaspori (Francija, Anglija, ZDA) diplomar, zgodovinar, dobitnik tinjskega doma (Tinje). Iz Dobrij pri Ravnah so Kotniki: dr. Franc Kotnik je bil velik poznavalec bukovištva na Koroškem, dr. Janko Kotnik je pisal o Lesičjaku, sestavljal slovarje in učbenike.

Sredi svojega literarnega zagona slovenskih gimnazijcev pod vodstvom Franca Sužnika (s Prevalj), ki so izdajali sijajen literarni list Vzbudi se, Sloven! ga je presekal vpoklic v vojsko. In vsi ti iz Mežiške doline so ostali izven meja Koroške. Dr. Franc Sužnik je ohranjal tesne vezi s Koroško; predaval je o slovenski literaturi na

Koroškem, pisal črtice o Koroški...

Leta 1990 se je umaknila iz Celovca tudi Mohorjeva družba. Tako se je razkropil velik slovenski duhovni potencial Koroške!

V prvi avstrijski republiki ni bilo ugodnih razmer za slovensko literarno dejavnost na Koroškem. Koroški Slovenci so se naenkrat znašli povsem osamljeni. Kulturo življenje se je razvijalo le na podeželju, po vaških odrih in društvih. O literarnem ustvarjanju domalega ni govora.

V letih nacizma je prišlo do popolne stagnacije, grozil je celo narodni genocid. Slovenska pesem pa se rojevala v gozdovih in strmih Obirja in Sel, to je bila pesem upora in upanja. Nastajale so pesmi v barakah taborišč (Miklavova v Ravensbucku), tam jo je ohranjal Hartmanov Foltej (v Dachau). Pa tudi na fronti so nastale pesmi. Sredi umiranja so slovensko pesem čuvali preganci s Podjune in Svinjske planine.

*"...Kadar me skrb za nas napade,
in več nikjer ne vidim nade,
se spomnim Zale na kolenih,
poln zopet upov sem ognjenih
in vem: naj pride kar že koli,
za nas še zvesta Zala moli."*

(O. Župančič, Miklova Zala)

V nove zarje

Z letom 1945 se je pričelo novo obdobje slovenske literature na Koroškem. Med Slovenci sta se oblikovali dve smeri s tipičnim političnim ozadjem: prva smer je zrastle iz danih domačih, avstrijskih razmer, druga je bila več ali manj podaljšana roka Ljubljane, OF, KPS (ZKS).

Prvo smer je predstavljala obnovljena Mohorjeva družba kot nadaljevanje nekdanje Družbe Mohorjeva, je ohranila staro vizijo literature, večerniškega duha z rednim letnim darom, izhajajo pa leposlovna glasila Družina in dom (Vera in dom), Verski list Nedelja z občasnimi literarnimi prispevki, za Slovence na tujem pa Naša luč. Na drugi strani pa je delovala založba Drava (privotno v Borovljah) z literarno revijo Svoboda. Založba Drava je bila desetletja pod vplivom Ljubljane in tudi sodelavci so bili pretežno iz Slovenije, zadnja leta se je "pokoroščila" in postaja kvalitetna založnica, izdaja predvsem narodno-angažirane razprave, često s tržačani in slovenskimi založbami (Obzorja, Mladinska knjiga).

Mohorjeva pa je ves čas zakoreninjena v Koroški. Ima še posredne vplive: V Celovcu poseduje dva dijaška doma (Slomškov, kjer delujeta otroški vrtec in osnovno šolo in Modestov) ter za študente na Dunaju (Korotan, Koper). Skuša pa biti most med vsemi Slovenci: v Sloveniji, zamejci (Koroška, Goriška, Tržaška, Porabska), zdomci, emigranti. Bila so leta, da si le skrivoma prelistaval po knjigah in revijah politične emigracije, s slovensko literaturo argentinskih pamp si si odstiral do nedavnega podobo tabu tem v Sloveniji. Mohorjeva se je povezala z dialogom v Dragi, z literarnim glasilom Zvon utrjuje literarni kulturi slovenski prostor.

Pomembno vlogo pri utrjevanju slovenske narodne zavesti s svojimi številnimi znanstvenimi edicijami imata Slovenski znanstveni institut in študijska knjižnica. Delujeta v Celovcu - dr. Avguštin Domej.

Konec prihodnjič.

Korenine slovenstva Koroške

Beg s Koroške

Ob prelomu devetnajstega v dvajseto stoletje se je jačala vsenemška politika in dušila slovensko misel na Koroškem. Slovenska literarna ustvarjalnost je hiralala in po plebiscitu leta 1920, po razpadu Avstroogarske, po nastanku novih državnih mej, je v bistvu slovenska literarna dejavnost na Koroškem domalega usahnula. Veliko slovenskih kulturnih delavcev je zapustilo Koroško.

Pesnik, prijatelj Ivana Cankarja, Fran Eller (Ziljan) je postal univerzitetni profesor v Ljubljani. Štejejo ga med velike slovenske miselne pesnike. Dr. Rado Kušej (iz Libuč) je postal strokovnjak za cerkveno pravo na ljubljanski univerzi. V mladosti je pisal pesmi in z Ilaunikom sta bila v študentskih letih duhovit duo.

V Ljubljani si je našel nov dom literarni zgodovinar dr. Ivan Grafenauer, iz Ziljske doline doma. Njegov sin dr. Bogo Grafenauer je znan zgodovinar in je s Koroško silno povezan. Reberski Ožbej, Ožbalt Ilaunik je postal sodnik pri Sveti Trojici v Slovenskih Gorah; pisatelj ljudskih povesti. Tudi odlični dramatik Jakob Špicer (iz Škocidola pri Vrbskem jezeru), avtor dramatizacije Miklove Zale, se je naselil na Gorenjsko. Politik in

finale rokometnega pokala

BIL JE ROKOMETNI PRAZNIK

Nedvomno ste že seznanjeni, da so rokometišči Preventa iz Slovenj Gradca v nedeljo v svoji dvorani v finalu rokometnega pokalnega tekmovanja gostili celjsko moštvo Pivovarne Laško. "Ježki" so več kot presenetili z dobro igro, tako da si je super moštvo iz Celja zmago in pokalno lovoriko priigralo šele po podaljškju 2 x 5 minut. Po rednem delu je bil rezultat 21:21, na koncu pa je Pivovarna Laško zmagala z 21:25. Čeprav so Slovenjgradčani izgubili, bodo v prihodnji sezoni zagotovo zaigrali v evropskem pokalu pokalnih prvakov, saj ni dvoma, da bodo Celjani osvojili tudi naslov državnih prvakov.

V naslednji številki Prepiha bomo objavili nekaj fotografij z izredno zanimivega finala. Tokrat objavljamo le nekaj izjav in zanimivosti.

Josip Šojat, trener pivovarne Laško: "Mislim, da so gledalci uživali v tekmi, ki ni bila posebej kakovostna, zato pa je bila zanimiva. Slovenjgradčani so bili v tej tekmi izredno trd nasprotnik, toda kaj takega nismo pričakovali. Pričakovali smo namreč zmago od pet do osem golov razlike, toda to ni bilo mogoče. Fenomenalni so bili tudi navijači Orli, ki so naše moštvo spremljali v ligi evropskih prvakov. Čestitam Preventu za dobro igro, vseeno pa menim, da smo zaslužno osvojili pokalni naslov."

Avgust Potušek, vodja strokovnega odbora Preventa: "Ne gre mi iz glave,

da vse naše tekme s Celjani v Slovenj Gradcu sodi Celjan Štefan Jug. Najmanj, kar lahko rečem, je to, da to deluje neokusno. Čestitam našim igralcem za izredno borbenost, prav tako tudi naši izredni publikli. Mislim, da je bila tekma pravi rokometni praznik, in vsi smo lahko veseli, da se je to zgodilo prav v Slovenj Gradcu."

Tomaž Jeršič, kapetan Pivovarne Laško: "Pričakovali smo trdo in napeto tekmo. Moč Preventa se je tokrat v celoti pokazala. Celo tekmo smo vodili, na koncu pa malo popustili, kar se nam v zadnjem času pogostokrat dogaja. Na koncu smo zaslužno zmagali, še posebej pa bi čestital Tomažu Kleču za izredno igro, zaradi katere je bil proglašen za najboljšega igralca tekme."

Tomaž Kleč, igralec in trener Preventa: "Vedel sem, da bo to prava slovenjgraška tekma, torej napeta do konca. Čestitam Celjanom za zmago ter upam, da so bili gledalci v dvorani in ob televizijskih sprejemnikih zadovoljni. Sojenja ne bi komentiral, mislim pa, da smo se malce bali zmagati, saj je bila psihična pripravljenost na tej tekmi na nižji ravni, kot sem si predstavljal."

Najboljši igralec tekme je bil Tomaž Kleč, najboljši vratar Trivko Matovič (Prevent), najboljši strelec pa Aleš Levč (Pivovarna Laško), ki je dosegel 8 golov, vse iz igre.

Celjskemu kapetanu Jeršiču je pokal za zmago pokalnega tekmovanja izročil predsednik državnega zbora Republike Slovenije mag. Herman Rigelnik, nagrade najboljšim posameznikom na tekmi pa je podelil Jože Kozmus, direktor podjetja Prevent.

Sodnika Štefan Jug in Herbert Jeglič sta dobila vazi Rokometne zveze Slovenije iz rok predsednika RZS Milana Zupančiča.

Med odmorom je podjetje Prevent med deset izžrebanih gledalcev razdelilo izdelke iz svojega proizvodnega programa.

ROK TAMŠE

Džirlo

d.o.o.

NAROČILA NA p.p.45,
61101 Ljubljana
ali na tel.:

☎ (061) 213-475

UNISEX

MAGNET ZA POVEČANJE SPOLNE MOČI

V zadnjem desetletju postajajo velik problem motnje pri potenci, kar mnogim povzroča čustvene, osebne in poklicne težave, zato je nujno potrebna takojšnja pomoč za odpravo motenj. Z namestitvijo UNISEX-a v predel genitalij (recimo v hlačni žep) se poveča prekrvavljenost in s tem količina kisika v tem predelu, kardaje močan občutek toplote. Erekcija bo pogostejša ter bo trajala dlje. JE TRAJNO MAGNETIZIRAN, ROK UPORABE JE TOREJ NEOMEJEN.

Cena:
1.299,00 SIT
+ PTT stroški

Naročila na telefon 061/213 - 475
ali pisno na Džirlo d.o.o.,
p.p. 45, 61101 Ljubljana

NAROČILNICA

IME IN PRIIMEK
ULICA IN ŠT.
KRAJ IN POŠTNA ŠT.
KOM. GIGIRICI

NAROČILNICO pošljite na naslov
DŽIRLO d. o. o., P.P. 45, 61101 LJUBLJANA

ZA NAŠO PRODAJO IZDELKOV IŠČEMO AGENTE.
ZAINTERESIRANI NAJ SE JAVIJO NA TELEFON (061) 213-475

KOROTAN NA POHO- DU V PR- VO LIGO

Koroška regija premore kar sedem nogometnih društev, ki nastopajo po raznih slovenskih ligah, toda doslej se še nobenemu ni uspelo prebiti v najelitnejšo družbo slovenskega nogometa. Ali bo to končno uspelo drugoligašu Korotanu Suvelu, ki je trenutno po 22. kolih na odličnem 2. mestu na lestvici in ima le točko manj od vodilnega Gaja Kočevje?

Prvi dve mesti vodita v I. slovensko ligo in navijači širom Koroške, teh pa ni malo, kar potrjuje tudi obisk na tekmah na Prevaljah, danes živijo in držijo pesti za svoj Korotan. Spomladanski del prvenstva v II. ligi so Prevaljčani sicer pričeli slabše od pričakovanj. Čeprav so se okrepili z dvema hrvaškima igralcema Kuljancem in Viškom, so že v prvi tekmi doživeli visok poraz 5:1 v Veržeju, nato pa doma osvojili le točko v tekmi z Dravinjo iz Sl. Konjic.

Na srečo je moštvo trenerja Toneta Tomažiča v naslednjih srečanjih ujelo "zmagovalni ritem" in fantje so dobili kar štiri tekme zapored. Tako so v gosteh premagali kranjski Triglav in vevško Slavijo, doma pa Štajersko pivovarno iz Maribora in v derbiju vodilni Gaj Kočevje.

Dva pomembna izpita so Vidovič, Dobrava, Gluhovič, Janet in ostali opravili z odlično oceno. Z gladko in zasluženo zmago z 2:0 so najprej odpravili najboljšo moštvo jesenskega dela prvenstva Gaj Kočevje, preteklo nedeljo pa so iztržili še točko na "vročem" terenu v Turnišču. Proti tamkajšnjemu Gramateksu, ki se podobno kot Prevaljčani poteguje za uvrstitev v prvo slovensko ligo, so igrali neodločeno 1:1.

Po porazu Lendavske Nafta v Veržeju v preteklem kolu se je tako na vrhu že izoblikovala trojica kandidatov za napredovanje v višjo ligo - Gaj Kočevje, Korotan Suvel in Gramateks Turnišče.

Kdo bo od te trojice odpadl, je sedaj, osem kol pred koncem prvenstva, sila nevaležno prognozirati. Prevaljčani nedvomno imajo moštvo za prvo ligo, čeprav v obrambi še marsikaj škriplje in tudi napadalci niso vselej najbolj učinkoviti pri zaključnih streljih.

V naslednjih treh kolih bo že marsikaj bolj jasno, saj nogometaše Korotana čakata zapovrstjo dve težki gostovanji.

Po nedeljski tekmi doma proti ERI Šmartno gredo Prevaljčani najprej v goste v Zagorje, nato pa v Rogaško Slatino. Če bodo uspešno preskočili ti dve bivši prvotligaški moštvi, jih v 27. kolu čaka na domačem terenu še izjemno obetaven in neugoden tekmeč, novinec v ligi - Piran.

Nogometašem Korotana Suvela torej nikakor ne bo lahko v preostalih nastopih, potrebovali bodo tudi pomoč svojih zvestih navijačev in veliko športne sreče. Ljubitelji nogometa na Koroškem bomo z njimi, v vseh njihovih prizadevanjih - držali bomo pesti.

Ivo Mlakar

SLOVENIJI TURNIR ALPE - JADRAN

Invalidska reprezentanca Slovenije v sedeči odbojki je imela na Ravnah dvodnevne priprave za nastop na letošnjem svetovnem prvenstvu, ki bo od 5. do 12. junija v nemškem mestu Bottropu. Ob zaključku priprav je Invalidsko športno društvo Samorastnik Ravne pripravilo mednarodni turnir v sedeči odbojki, na katerem je nastopilo šest ekip iz štirih držav. Zmagovalci turnirja Alpe - Jadran so po pričakovanju postali odbojkarji naše izbrane vrste, ki so nastopili v postavi: Kragelnik, Homan, Banfri, Kovačič, Motoh in Zupančič. Drugo mesto je osvojila ekipa SDI Hrabri iz Zagreba, tretji pa so bili Nizozemci, ekipa GSV Utrecht. Sledijo Slovenija B, IŠD Samorastnik Ravne in Celovec.

Omeniti velja, da bo ekipa Samorastnika Ravne, ki praktično tvori slovensko reprezentanco, nastopila 7. in 8. maja na velikem mednarodnem turnirju v Hamburgu.

ŠULERJU DVE ZLATI ODLIČJI

Državno šprintersko prvenstvo plavalcev in plavalk, ki je bilo 16. in 17. aprila v ljubljanskem bazenu Tivoli, je bilo uspešno tudi za mlade Fužinarjeve tekmovalce. Med kar 387 plavalci in plavalkami iz 14 slovenskih klubov, ki so nastopili v vseh starostnih kategorijah, se je med Ravenčani najbolj izkazal Marko Šuler. Med dečki si je priplaval dve zlati medalji v disciplinah 50 m prosto in 50 m hrbtno, kjer je dosegel tudi nov pionirski državni rekord, srebrno odličje pa je osvojil na 50 m delfin.

Med deklicami je bila Špela Fras dvakrat druga, v hrbtnem in prostem slogu. Med kadeti je Primož Abraham osvojil zlato medaljo na 50 m delfin in z rezultatom 27,05 postavil nov slovenski kadetski rekord.

Matjaž Čepelnik je v isti kategoriji osvojil 3. mesto v disciplini 50 m prsno. Medaljo, in to bronasto, je osvojila med kadetinjami še Anja Srebotnik, in sicer v disciplini 50 m prsno.

Poleg naštetih dobitnikov medalj, so k uspehu ravenskega kluba prispevali še Tanja Merzdovnik in Miha Tisovnik med dečki in deklicami ter Sonja Prosenec med članicami, saj so se vsi uspeli uvrstiti v finalne nastope.

LEP USPEH KEGLJAČEV

Koroško kegljanje je doseglo znova imeniten uspeh. Na državnem prvenstvu za dvojice, ki je za moške potekalo 16. in 17. aprila na kegljiščih v Mariboru in v Lendavi, sta tekmovalca Fužinarja Silvo Belaj in Ivo Mlakar osvojila 7. mesto med 24-timi najboljšimi slovenskimi dvojicami. Naslov državnega prvaka si je prikegljala dvojica Konstruktorja iz Maribora, Franc Kirbiš in Hari Steržaj.

Uspeh koroškega kegljanja sta dopolnili Slovenjgradčanki Darinka Verhovnik in Majda Ermenc, ki sta osvojili 12. mesto. Tekmovanje za ženske dvojice je potekalo dva dni na kegljišču v Litiji, kjer sta naslov prvakinj za leto 1994 osvojili članici EMO Celje Marika Kardinar in Ljuba Tkalcič.

LEITINGER PRVI NA 600 METROV

Luka Leitinger, član Koroškega atletskega kluba Ravne, je dosegel imeniten uspeh na otvoritvenem atletskega mitinga sezone, ki je bil 16. aprila v Ljubljani. V teku na 600 m je osvojil 1. mesto, na polovico krajši progi pa je bil tretji. Poleg njega so atleti KAK Ravne dosegli še naslednje boljše uvrstitve:

Marko Kobovc je bil 4. na 600 m in 8. na 300 m, Andrej Repanšek in Mojca Leitinger sta si pritekla tretji mesti, prvi v teku na 3000 m in druga v teku na 600 m. Na najkrajši preizkušnji, v teku na 100 m, je bila Helena Krejan 4., v teku na 300 m pa je dosegla 6. mesto. Omenjene uvrstitve naših atletov in atletinj so bile dosežene seveda v absolutni kategoriji.

I.M.

Ponarejevalci za zapahom

Policijske kronike zadnjega obdobja skrivajo v sebi opozorilo, ki ga bržčas moramo vzeti zelo resno, saj bo sicer lahko imelo usodne posledice za naše bodoče rodove. Gre za ponoven porast mladinskega kriminala. Vse več je tatvin in poškodovanja tujih stvari, ki jih storijo mladi. In kar je najhuje: večina pri tem sploh nima slabe vesti. Kratko in malo se rušijo nekatere notranje zavore in človek nenadoma ne loči več, kaj sme in česa ne sme.

Primer: starejši mladoletnik C.D. (kratice sem spremenil - op. pisca) iz Slovenj Gradca je utemeljeno osumljen kaznivega dejanja prikrivanja. Od A.G. je namreč sprejel 300 mark in 1000 tolarjev, čeprav je vedel, da gre za ukradeni denar, kar mu je A.G. tudi povedal. Meni nič, tebi nič vzameš torej ukradeno in pri tem te niti malo ne zaboli pri duši. Če je tako že v mladosti, kaj bo lahko šele kasneje!?

• Ponarejevalci

Bržkone imajo precejšnje pomanjkanje slabe vesti - če ne še česa drugega - tudi ponarejevalci denarja, ki jih na Koroškem zadnje čase tudi ne primanjkuje. Ker tolarji še vedno niso mednarodno priznana trdna valuta, se najpogosteje pojavijo ponarejene marke, ki so našim ljudem na krivih poteh pač že dolgo najbolj pri srcu. Razumljivo! Vnovčijo jih lahko doma in na tujem. No, policisti so te dni dvema takšnima "čmotiskarjema" stopili na prste. K preiskovalnemu sodniku so namreč privedli A.V. s Prevalj in D.P. z Raven na Ko-

roškem, ki naj bi v obtoku spravila najmanj 4 bankovce za 200 mark in bankovec za 100 mark. Z utemeljenim sumom podobnega dejanja pa so prav tako k preiskovalnemu sodniku privedli še S.K. z Raven na Koroškem in B.P. s Prevalj, ki naj bi ponaredila bankovec za 200 in 100 mark. Kaže, da vsaj v teh primerih naveza Ravne - Prevalje dobro deluje, čeprav se ta dva kraja ne moreta zediniti, ali bosta imela eno skupno ali dve občini.

K temu bi lahko prišteli še eno značilnost iz policijskih zapisnikov: kraje iz nedograjenih hiš. Te so zadnje čase nepridipravi zamenjali

kar za samopstrežne trgovine. Vse pa kaže - in to je še bolj zaskrbljujoče - da v teh primerih najbrž ne gre za organiziran kriminal, marveč si ljudje iz takšnih hiš stvari pač "sposodijo", le vmiti jih pozabijo. In spet jih pri tem nič ne zaboli vest.

• Pomladne nevšečnosti

Za konec tegale resnega dela pa še nakaj reči, ki opozarjajo, da je spet prišla pomlad in z njo nekatere nevšečnosti, ki pa se jim - z večjo mero pazljivosti - lahko tudi izognemo. V obdobju, ki ga zajemam, smo na Koroškem že lahko zabeležili prvo nesrečo z jadrlnim padalom. Zgodilo se je 4. aprila okoli 14. ure na Poseki nad Ravnami na Koroškem. J.T. iz Velenja je padel z višine 15 metrov, ker se mu je nenadoma zaprlo jadrlno padalo. Pri tem se je zelo hudo poškodoval tudi hrbtenico in so ga odpeljali v bolnišnico Maribor.

ln drugo, manj tragično, pa vendar... V tem spomladanskem obdobju je vse več kraje motorističnih čelad, ki jih vozniki koles z motorjem ali motomih koles pustijo pri svojih jeklenih konjičkih. V izogib takšnim nevšečnostim bo v bodoče pač treba čelade bolj vestno prikleniti k motomemu kolesu. Tudi, če ga boste pustili samega le za nekaj minut.

• Zmagal tat

Športne tekme si običajno pride-mo ogledati, da bi uživali v znan-

ju in spretnostih športnikov in športnic. Včasih pa na tekmo pride tudi kdo izmed "gledalcev", da bi pokazal svojo "spretnost". To je storil tudi NN, ki je 7. aprila med odbojgarsko tekmo na Ravnah iz garderobe Osnovne šole Prežihov Voranc na Ravnah odtujil copate Nike Air 38. Glede na ime copat je čisto mogoče, da se bo tat izgovarjal, da je šel "samo malo na zrak (Air)" in da si je del "športnega zraka" tudi odnesel domov.

Pravo filmsko tehniko - najbrž je na svojem "službenem izpopolnjevanju" v kakšnem zaporu gledal veliko televizije - pa je uporabil NN v Dravogradu. V noči od 4. na 5. april je namreč najprej preplezal ograjo pri stanovanjski hiši na Trgu 4. julija v Dravogradu. Zatem je preko drevesa splezal na streho hiše, na silo vlomil skozi podstrešno lino in iz notranjosti hiše odnesel barvni in črnbeli televizor ter novejši telefon znamke Iskra. Lastnika je tako oškodovalo kar za okoli 80.000 tolarjev.

Kot smo lahko izvedeli povsem neuradno, prosi lastnik hiše zdaj tatu, naj mu vme vsaj enega izmed televizorjev, da bo lahko spremljal prenose iz našega parlamenta in druge humoristične nadaljevanke.

Neprijetno srečanje tretje vrste pa je pri vratih trgovine M Club v Slovenj Gradcu imela V.S. z Raven na Koroškem. Prodajalka ji je namreč svetovala, da naj raje vme žensko krilo, vredno 3212 tolarjev.

MOTORISTI SPET NA CESTI

Pričujočo fotografijo iz arhiva postaje prometne policije Slovenj Gradec bi tokrat izkoristili zlasti v preventivne namene. Zima se namreč dokončno poslavlja, pomlad je v razcvetu in ceste se spet polnijo tudi z motoristi.

Mnogi, ki so že kdaj poskusili, pravijo, da ni lepšega od vožnje z motorjem, ko ti veter poje v laseh ali okrog čelade. Vse lahko zares zveni nekoliko poetično, a se žal prepogosto konča tragično. Trenutek nepazljivosti, in pri veliki hitrosti, ki jo jekleni konjički zdaj dosežejo v nekaj sekundah, je nesreča lahko tu. In dolgoletni motoristi pravijo, da z motorjem padeš le enkrat.

Posledice tega so potem lahko takšne, kot jih vidite na naši sliki. Vredno razmislite, mar ne?

Foto:
Arhiv UNZ

Vendar ni šlo morebiti za kakšen striptease ali kakšno drugo nemoralno ponudbo, ki naj bi dvignila dotok moških kupcev v to trgovino. Ne, prodajalka je namreč predtem opazila, da si je V.S. krilo nameravala prisvojiti brez plačila, to pa bi bilo možno le v trgovini "Daj - dam", če bi takšna trgovina sploh obstajala!

• Lokalna antena

In so ljudje, ki imajo svoj televizijski sprejemnik... in so ljudje, ki imajo svoj radijski sprejemnik... Po novem pa so še ljudje, ki imajo svojo UKW anteno. NN (morda gre tudi za zunajzemeljsko bitje) je namreč v času od 1. do 4. aprila z avta Jugo 45, last M.P., na parkirišču v Slovenju Gradcu odtujil prej omenjeni rekvizit. "Morda pa bo neznanec anteno v bodoče uporabljal lokalno, to pomeni, da mu bo njegova draga ženička preko nje sporočila, kdaj mora zapustiti lokal in se vmiti domov na kosilo ali kakšno podobno prijetno telesno opravilo," je to komentiral moj prijatelj "bifedžija" Miran in glasneje naravnal satelitsko radijsko postajo v svojem "kafiču".

Z avtomobilsko anteno je povezan tudi tale primer. Prav tako neznan storilec (NN) je 2. aprila ponoči na Prevaljah iz osebnega avtomobila A.J. ukradel radiokasetofon Philips. Če bodo tatu prijeli, se mu slabo piše. Avtoradio ima namreč kar 8 spominov in ni hudir, da si ne bi mogel zapomniti, kdo ga je odnesel pravemu lastniku. Treba bo samo pritisniti na pravo tipko in - vse bo znano!

• Kradel pri čebelah

Koroška je dežela, znana po svojih čudovitih čebelnjakih ali tudi "čebelnjakih", kakor vam je pač prav. Nikjer v Sloveniji najbrž ni moč srečati tako razkošnih čebelnih domovanj. Čebele pa so že po naravi dobrega srca in prav zato v svojih velikih panjih nemalokrat ponudijo podnajemništvo tudi ljudem. In prav iz enega izmed takšnih razkošnih panjev nad Mežico, kjer poleg čebel "podnajemjuje" F.P., je NN, ki je verjetno prišel na vljudnostni obisk k čebelah, od 1. do 3. aprila iz kletnih prostorov odnesel 7 litrov domačega žganja ter prav tolikšno količino bele barve.

Uboge čebelice: poslej se ob tihih večerih ne bodo mogle več opijati, še huje pa bo pozimi, ko si ne bodo mogle več nadeti varovalne bele barve.

Nomenklatura poklicev je zadnje dni bogatejša za novega: komercialpobeg. Tak poklic je najbrž imel neznanec, ki se je predstavil kot komercialist podjetja Interteam iz Slovenske Bistrice in M.O. iz Dravograda ponudil v prodajo merilec krvnega pritiska. Izvabil ji je 5000 tolarjev predujema in... seveda izginil. M.O. nima zdaj ne denarja in ne naprave, s katero bi si lahko izmerila, kako visoko se ji je ob tej dogodivščini dvignil krvni pritisk.

In ker je izginil komercialist, bom izginil še sam. Za tokrat! Za zmeraj pa tedaj, ko bodo policijske kronike prazne. Žal že zdaj vem, de bo to na "svetega Nikolaja dan".

T.I.

MERX

TURISTIČNO GOSTINSKO
PODJETJE, p.o.
KOŠENJAK
Dravograd

VAM PRIPOROČA obisk **SALONA GALANTERIJE ZA INTIMNO NEGO - SEX SHOPA** v objektu **HOTELA KOŠENJAK**

PRESENETILA VAS BO IZJEMNO PESTRA PONUDBA izdelkov za VAŠE dobro počutje in SPROSTITEV TER VELIKA IZBIRA INTIMNEGA PERILA, PRIMERNEGA tudi za darila.

Pričakujemo vas vsak dan od 14.30 do 21.30 URE, RAZEN NEDELJ.

ivolek **lek**

PROIZVAJAMO IN PRODAJAMO aparate in materiale za zobozdravstvo s področij:
PREVENTIVE
KONSERVATIVE
PROTETIKE
ORTODONTIJE

 lek d.d. Ljubljana

tovarna farmacevtskih in kemičnih izdelkov d.d.
61117 Ljubljana, Verovškova 57, p.p. 81
telefon: (061) 168-21-61
telex: 39403
telegram: Lek Ljubljana
telefax: (061) 168-35-17

HONDA

HYUNDAI **SERVIS**

AVTO SERVIS
FIŠER

- AVTOMEHANIKA
- AVTOKLEPARSTVO
- AVTOLIČARSTVO
- PRODAJA VOZIL IN REZ. DELOV

62000 MARIBOR, Cesta XIV. divizije 86

Tel.: (062) 510-625

KAKO DOLGO ŠE?

Pridobitev naše samostojnosti je med drugim tudi poseben položaj slovenskega jezika, ki je postal državni jezik. V ustavi sta zapisana pravica in dolžnost do uporabe slovenskega jezika vsaj v javnem življenju. Učbeniki nas tudi učijo, da so vsi javni napisi v uradnem knjižnem jeziku, kar med drugim pomeni tudi to, da so pravila zapisana, in ker so, jih je treba spoštovati in upoštevati. Tu pa nastane ovira, preko katere marsikdo ne more.

Pred časom so na Ravnah odprli novo trgovino CLASSIC, ki nas tako vabi: →

Slovenski pravopis jasno določa pravilni zapis!

Neupoštevanje pravil ne pomeni samo omalovažujoče-

se že sprenevedati in ob tolikih službah (občinski gospodje) najdete nekoga, ki bo lahko zavrnil pravopisno po-

Če že mora biti tuje ime - ker to zveni bolj "nobl", ker se vendar odpiramo na Zahod in tam pač vsak ve, kaj nudi trgovina z imenom CLASSIC - za božjo voljo, ne delajmo napak tam, kjer

ga odnosa do materega jezika, ampak tudi neznanje in nasilje nad jezikom.

Kdo odgovarja za postavljanje takih javnih napisov? "Dovoljenje že kdo izda, za vsebino pa odgovarja vsak sam", bo odgovor. Nehajmo

manjkljivo objavo oz. jo bo sam popravil. Nenazadnje imamo tudi državljani pravico brati javne napise v pravopisu neoporečnem jeziku!

Vem, da je ob množici raznovrstnega znanja, ki ga zahteva podjetništvo, nemo-

goče slediti vsemu, pa vendar vam vsem "javnim oglaševalcem" povem, da imajo tudi v Kor. osr. knjižnici dr. Franca Sušnika na Ravnah, Na gradu 1. med množico knjig tudi SLOVENSKI PRAVOPIS 1, PRAVILA 1990 in knjigi ABECEDA PRAVOPISA (VAJE, PREGLEDNICE, REŠITVE) 1992. V Pravilih na str. 90 piše: "Polglasnika pred r ne zaznamujemo s posebno črko, če r-u sledi soglasnik: meter-metra-metrski, metrček."

Če že ne znate posloveniti vseh naših firm, bistrojev, butikov, pa vsaj upoštevajte tista osnovna pravila slovenskega knjižnega jezika, in verjemite mi, da boste zrasli v očeh tudi tistih, ki še cenimo naš uradni državni jezik (če nematerialno priznanje sploh še kaj velja?).

Slovenski jezik ni ogrožen, ogrožamo ga mi sami, spoštovani državljani in državljanke!

Pa brez zamere!
P.S. Vzorec je naključen in ne osamljen.

Irena Oder
Kotlje

Z I D

Stoletja nazaj so ljudje gradili zidove.

Kitajski zid je ograjeval del poti do svile in porcelana.

Berlinski zid je delil mesto na dva dela in ločil Vzhod od Zahoda.

Vsak sam pa si v svojem notranjem svetu gradi zid, ki ga v svojem rajskem vrtu dela srečnega ali nesrečnega.

Danes ne bom govorila o zidu, ki nanj lepimo plakate, ali o zidu, v katerega kamenje je sestavljen čar nekega obdobja. Govorila bom o zidu, na katerem poseda skupina mladoletnikov.

To zbiranje ob tem zidu bi lahko bilo lepo druženje v skupnih pogovorih, za skupne interese, kot so šola in prva ljubezen. Vendar to druženje povezuje steklenica, ki kroži iz

roke v roko in načenja čas in mladost.

Mimoidoči opazijo zid, bolj ga opazijo, kot če bi bil turistična znamenitost, in preprosto gredo dalje, v lep pomladen sončen dan.

Pred časom je na tem zidu rahlo guncajoče od preveč alkohola sedel fant, ki si je pred kratkim vzel življenje. Pravijo, da še ni imel sedemnajst let.

Danes na njegovem mestu sedi drug fant, ki mu je podoben.

Gledala sem to skupino in prestopila ograjo svojega zidu ter odšla k skupini. Bilo jih je okoli petindvajset.

"Se vam ne zdi, da je toliko lepšega v teh letih, ki jih živite, kot to nemoogoče podajanje steklenice?"

Pričakovala sem grobe besede. Fant v yeansu me je pogledal s pijanimi očmi: "Pustite nas, mi smo alkoholiki! Na svetu smo zato, da trpimo."

"Res ste pijani, vendar ste na svetu zato, da živite. Trpeti želite sami! Razmislite, toliko lepega vas še čaka! Mladošt je krasna stvar." Ne vem zakaj, obrnila sem se in odšla.

Lahko bi naredila seznam, ga poslala na policijo. A ti mladostniki ne zganjajo hrupa, če ga, je to pretep pod vplivom alkohola, ali pa včasih tuljenje v zrak, nad lastno nemočjo.

Lahko bi poklicala socialno službo, oddelek za mladinsko prestopništvo, češ, rešite problem. Lahko bi...?

Kaj vse bi lahko...?

Spominjam se odraščanja svojega sina. Moje vloge starša, ki včasih ni bila najbolj pozitivna. A bilo je nekaj. Borila sem se za svojega otroka.

Nisem dvignila rok in ga sama potisnila ob zid, ki vodi

v alkoholizem, prostitucijo in danes tudi v narkomanijo.

V naši dolini so težave, ki so povezane z delom, denarjem. In vse te težave so povezane z notranjim doživljanjem stiske ljudi.

In če imaš svojih problemov dovolj, ne želiš reševati drugih.

Pa bo potrebno dajati svojim otrokom ljubezen, če že ne kruha in denarja. Če bi lahko, bi ta zid z mladoletniki ogradila še z enim zidom, da bi jih skrila in se z vsakim posameznikom pogovorila.

Gotovo ima vsaka stegnjena dlan za steklenico tudi željo oprijeti se trdnega stiska močne dlani, ki te potegne z zidu v mladost in življenje.

Danes, ko dežuje, je zid prazen in moker.

Mimoidoči ga še opazijo ne. Vsak je za svojim zidom v varnem toplu okolju samega sebe.

Zofka Sudar

NORO, A RESNI- ČNO

Naslov "Stvari, ki so se pisale, so nore in neresnične", pod katerim je bil objavljen pogovor s predsednikom izvršnega sveta občine Ravne na Koroškem g. Tasičem v 6. številki časopisa Prepih, bi se moral pravilno glasiti: "Stvari, ki so se pisale, so nore, ampak resnične". Le tako bi naslov vsaj deloma ustrezal resničnosti.

Pred meseci sem zaradi pojasnitve nekaterih dejstev odgovoril na neresnične trditve g. Tasiča, ki jih je natrosil v svojem prispevku za eno izmed številčk Prepiha. Na moj članek, v katerem sem vsaj približno osvetlil njegovo vlogo pri zavoženem projektu izgradnje smučišča na Peci, izgradnji ceste v naselju Gonje II ter pri nekaterih avanturah, ni bilo s strani Tasiča nobenega demantija. Zato me sedaj toliko bolj čudi, da v teh istih zadevah ponovno zavaja javnost in to spet preko sredstev javnega obveščanja. Povrh vsega pa skuša del krivde za nečednosti, ki jih je storil, prenesti na mene osebno. Zaradi tega se ponovno čutim dolžnega zavrniti nekatere neresnice in

izmišljotine, objavljene v prejšnji številki Prepiha.

Vsekakor ni res, kot to brez vsakršnega sramu izjavlja g. Tasič, da je bil na seji izvršnega sveta sprejet sklep, v katerem ni bilo opredeljeno, kateri del ceste v naselju Gonje II se naj asfaltira. Nasprotno, dejstvo je, da je v sklepu, ki je bil sprejet, točno določeno, da se s sredstvi občinskega proračuna lahko asfaltira le tisti del ceste, ki leži med starim in novim naseljem Gonje I in Gonje II. Če je predsednik izvršnega sveta v tej zadevi izgubil spomin, kar se mu sicer večkrat zgodi, bi točno dikcijo sklepa lahko preveril v sekretariatu izvršnega sveta. Kje pa poteka meja med starim in novim naseljem Pod Gonjami, je jasno vsakomur, ki je vsaj enkrat obiskal to naselje. Še posebej bi to moralo biti jasno g. Tasiču, ki je tam štiri leta gradil hišo. Ker pa tega ni želel vedeti, je samovoljno podpisal pogodbo, s katero je protipravno zadolžil občinski proračun, v višini približno štirinajst milijonov tolarjev.

Naslednja stvar, pri kateri mu je odpovedal spomin, se tiče razpisa za izvedbo del pod Gonjami. V pogovoru za Prepih Tasič trdi, da je kompletna dela za izgradnjo ceste razpisal sekretariat za gospodarstvo. Dejstvo je, da v obdobju, ko sem vodil prej omenjeni upravni organ, teh del nismo razpisali. Če gospod Tasič trdi nasprotno, je to čista laž.

Prav tako ni res, da si nihče ni belil glave s sporno cesto. Res je sicer, da si je razen mene ni nobeden izmed članov izvršnega sveta, moral pa bi si jo vsaj še njegov predsednik, še posebej zaradi

masla, ki si ga je naložil na glavo.

V prejšnji številki Prepiha je bilo objavljenih še več spornih zadev, na katere pa v tem članku ne mislim opozarjati. Ostanajo naj na vesti g. Tasiču. V kolikor pa me bo v bodoče še naprej poskušal nepravilno vpletati v lumparije, ki jih je zagrešil, bom prisiljen poiskati rešitve pri pristojnih ustanovah.

Kakorkoli že, škodljive posledice "vladavine" g. Tasiča, katero je sicer omogočil dogovor med strankami nekdanjega DEMOSA in stranke "prenoviteljev", pomenijo že kar neko vrsto naravne nesreče za občino Ravne. V Mežiški dolini jih bomo še dolgo odplačevali.

Vilko Černovšek, dipl.pr.

NAVI- DEZNO LEP PRIKAZ

Kako lepo je bilo prisluhniti novici, da se je menda v letošnjem letu preko zavodov za zaposlovanje po vsej Sloveniji zaposlilo okrog 1000 čakajočih na zaposlitev.

Toda, ko sem se malo pozanimal pri naših delodajalcih, sem izvedel neljubo resnico.

Večina tistih, ki so jih zaposlili, ni bila stara več kot 25 let.

Delodajalci so kar naravnost priznali, da imajo več koristi z mladimi delavci, ki so polni zdravja in naivnosti, kot pa s starejšimi, ki jim moči že pohajajo in ki se jih ne da kar z nekaj besedami speljati na led. Takoj seveda k temu sledi vprašanje, kdo bo potem poskrbel za te starejše tehnološke presežke, če se jih vsak otepa.

Bo naša vlada zopet zamižala na obe očesi in jih pustila usodi, ki se bo grdo poigrala z njimi?

Bo v naši zakonodaji zanje kakšen zakon, ki jih bo zaščitil in jim bo dal možnost zaposlitve?

Vsa takšna in podobna vprašanja se pojavljajo, a za njih se sedaj ne najde odgovora.

K tej navidezno veseli novici pa bo v kratkem času sledila še ena, ki bo vse prej kot vesela.

Veliko študentov bo v letošnjem letu zaključilo študij, veliko mladih fantov se bo vrnilo z odsluženega roka in veliko tehnoloških presežkov bo še nastalo pri nas.

Vseh teh ljudi se seveda ne bo dalo zaposliti in število brezposelnih bo verjetno število srečnežev, ki so dobili zaposlitev, močno preraslo. Bodo poročali tudi o tem, ali pa bodo vse skupaj zamolčali?

Kmet bi temu rekel tako: Če na polju pridelek preraste plevel, je letina slaba ali pa je sploh ni.

Upam, da se zavedajo tega tudi tisti, ki bi morali hitreje in bolje reševati ta velik problem.

Zlatko Škrubej
Šmartno

**SGP KOGRAD
DRAVOGRAD
IGEM**

IZOFAS

Z **IZOFAS** suhomontažno fasadno oblogo vaš objekt:

- izolirate in s tem prihranite na energiji
- lamele omogočajo dobro prezračevanje fasade
- primerna je za nove ter sanacijo starih in vlažnih fasad
- Izofas fasada je razgibana, estetsko zanimiva in lahko si jo zmontirate sami

IZOFAS ZA VAŠ USTVARJALNI PROSTI ČAS!

Vse dodatne informacije dobite na telefonski številki:

0602 - 85 - 070, 85 - 230

	VODJA VOLKOV IZ KY-PLINGOVE POVESTI 'KNJIGA O DZUNGLJ'	NARAVA	TRATA, RUSA	ST. TIP CTRTOE-NOVEGA AVTA	ROMLUNSKA DENARNA ENOTA	NEKD. POLJSKI KONJENIK	ZIDAR IVAN	IME HUMORISTIKE PUTRIH	VAŽEN DEL JADERNICE	TROJANSKI KRALJEVIČ	POGANJEK, KLJCA
	PREBIVALEC SPANJSKE POKRAJINE										
	RED KATOLIŠKIH MENHOV										
	MANJŠA NARODNA SKUPNOST						MUSLIM. M. IME	DRUGI OČE			
	KEMIJSKI SIMBOL ZA LUTEČJ		DRŽAVNI ZAKLAD PRI RIMLJANIH	PREPROSTA SVETILKA	SIMBOL ZA NOBELJ ZRAK, SAPA, DIH			UNIČEVALKA ŽELEZA USNJEJ BIČ			PLODOVI ZLAHTNEGA KOSTANJA
AVTOR KRIZANKE: F. NOVAK	TRAVNIK NA KONCU NJIVE	POSIPAVANJE	DREVORED	PRIPADNIK AZIJSKEGA LJUDSTVA	KANDIRAN POMAR. OLUPEK Ž. IME					MAKS FURJAN UMIVALNA SKLEDA	
ORODJE VRITNARJEV IN CESTARJEV					GRŠKA BOGINJA NESREČE		MULOVO-DEC REKA V SVICI				
PREBIVALEC SLOV. MESTA OB MORJU					SIROMAK, STRAHO-PETEC		REKA V ČRNI GORI				
ŠKATLA ZA FILMSKI TRAK					ŽENSKO IME STANKO ARNOLD		REKA V ANGLJI ARABSKI ZREBEC				
OPERNI SPEV					MARIBORSKI KOŠARKAR, IVAN			OSEBNI ZAJMEK			
NEKD. SREBRNI KOVANEC					JAPONSKA NABIRALKA BISEROV		LATINSKI VEZNIK	BIKOV GLAS			

ZANIMALO VAS BO

OBČINE V MEŽIŠKI DOLINI

Te dni spodnji konec Mežiške doline doživlja hudo kri zaradi novih občin. In temu na rob je zanimiva tudi zgodovina občin v tej dolini. To področje je bilo leta 1875 razdeljeno na pet velikih občin: Ravne(Guštanj), Libuče, Prevalje, Črna in Tolsti vrh, ki so obsegale po več katastrskih občin. Še pred letom 1890 so se katastrske meje nekoliko spremenile in nastala je nova občina Mežica, takrat predvsem zaradi interesov rudnika, da bi imeli vse obrate v eni občini. V teh letih je nastala tudi nova občina Šentanel, kasneje pa še Kotlje. Pred prvo svetovno vojno je tako bilo osem občin: Črna, Ravne, Kotlje, Libuče, Mežica, Tolsti vrh in Prevalje. Vse upravne službe so bile takrat še v Pliberku in po plebiscitu, ki je zarisal nove meje, ki niso bile skladne z narodnostno mejo, so v Mežiški dolini organizirali tudi svoje upravne službe, saj so po letu 1920 okrajno načelstvo prenesli na Prevalje, za nekaj časa pa tudi na Ravne.

Okraj Prevalje je bil ustanovljen leta 1922, vanj pa je sodil sodni okraj z devetimi političnimi občinami. V teh letih je namreč nastala tudi občina Koprivna, ki je bila prej del občine Bela. Dobravo, ki je bila pred plebiscitom del občine Tolsti vrh, pa so priključili novi občini Dravograd. Leta 1935 je prišlo do združevanja občin in nastale so občine Črna, Mežica, Prevalje in Ravne.

SVETUJE MIRO PIRTOVŠEK

Že pozabljene jedi OCVIRKOV NARASTEK

3 žemlje ali bel kruh
1 dcl mleka
2 jajci
6 žlic ocvirkov
2-3 stroke česna
sol, poper, muškadni orešček, petršilj, drobtine, maščoba

Narezane žemlje namočimo v mrzlo mleko, jih narahlo ožmemo, vmešamo rumenjake, sesekljane ocvirke, začинimo s soljo, poprom in muškattim oreščkom ter dodamo sesekljan petršilj. V to maso narahlo vmešamo sneg beljakov. Lončeno skledo namastimo in potresemo z drobtinicami. Posodo napolnimo do treh četrtin in pečemo v pečici 25 minut pri 180 stopinjah C. Pečeni narastek stresemo na krožnik, razrežemo in ponudimo s solato.

PROMING

IZDELKI IZ MARMORJA
IN GRANITA

62390 Radlje, Partizanska 35 Tel./fax: 0602/71-034

NAGROBNI SPOMENIKI

NUDIMO VAM:

- že gotove nagrobnike
- izdelava po vaši želji
- kratki roki izdelave
- kovinske črke, vaze in svetilke

SE PRIPOROČAMO!

GUKO

GUKO d.o.o.

Čečovje 5

62390 Ravne na Koroškem

Tel.: 0602 20 165; fax: 21 076

- SAKURA, Japonska (šolski, pisarniški ter umetniški program)
- CITIZEN, Japonska (vse vrste kalkulatorjev ter elektronskih dnevnikov)
- LOGOS (pisala)
- PRODAJA lesenih in plastičnih barvic, radirk ter pisalnih garnitur

NAJ NAŠE GESLO

mi pišemo z vami

POSTANE TUDI VAŠEL

KORMETAL

KORMETAL je novoustanovljeno podjetje in je eno večjih podjetij za predelavo barvnih kovin in reciklažo odpadne plastike v Sloveniji.

Smo zelo odprti za kakršnokoli sodelovanje (sovlaganja, kooperacije...), prav posebno na področju metalurgije barvnih kovin (bronov, medenin, aluminijevih zlitin...), proizvodnji izdelkov iz njih ter proizvodnji izdelkov iz plastike.

se vam predstavlja

OSNOVNA DEJAVNOST
proizvodnja barvnih kovin
izdelki iz barvnih kovin in plastike

PROIZVODNJA BARVNIH KOVIN

vse vrste bronov (tudi predzlitine na osnovi Mg, Ni, Al, Fe)

vse vrste medenin

rdeče litine (predvsem za litje v pesek)

bakrove zlitine (GS-za litje v pesek, GK-za litje v kokile, GD-za litje pod tlakom)

specialne medi (FKoz. SO)

ležajne zlitine

mehke spojke

silumini (zlitine Al, Si za litje v pesek)

ZAMAK zlitine

ladijski protektorji

STORITVE

izdelava izdelkov iz omenjenih kovin (litje v pesek, unikatni izdelki)

brizganje različnih izdelkov iz plastike

telefoni: 0602

38-140,38-160,35-335,35-110

telefax: 0602 35-831

ZAVAROVALNICA - MARIBOR

d.d.

POSLOVNA ENOTA ZA KOROŠKO
SLOVENJ GRADEC, POHORSKA CESTA 15
- avtobusna postaja
tel.: 0602 41 591, 41 813, fax: 41 814

Predstavništva:

RADLJE OB DRAVI, tel.: 0602/71-942, 71-138
RAVNE NA KOROŠKEM, tel.: 0602/21-346
DRAVOGRAD (AMD BAZA), tel.: 0602/84-079

Nudimo Vam:

1. NAJUGODNEJŠE POGOJE AVTOMOBILSKEGA KASKA
BREZ DOPLAČILA ZA KRAJO AVTOMOBILA
2. SKLEPANJE KMETIJSKIH ZAVAROVANJ V PAKETU

*Zavarovalnica z najdaljšo tradicijo in največjim
številom zavarovancev na Koroškem*

ŽIVLJENJE GRE NAPREJ IN MI Z VAMI

KOROŠKI
97,2 FM **Radio**
SLOVENJ GRADEC

**vsak dan...
...ves dan**

**Tel.: 0602 41 818,
41 245,
fax: 0602 42 600**

menjalnica

Tel.: 0602 83 276
Fax: 0602 83 627
Dravograd
Trg 4. julija 34

NOVA
GALERIJA
PRIZMA
SLOVENJ GRADEC
Glavni trg 29

NOVA
BOUTIQUE
PRIZMA
DRAVOGRAD

- ročne ure *LORENZ* in *LAURENS*
- nakit zlatarne *Celje*
- kristal šole *Rogaška*
slatina
- izdelki domače in umetne
obrti
- *use za obdaritev*

Nova
ponudba:
**ZOBNO IN
DENTALNO
ZLATO IN
ZLITINE**

STALNO NA ZALOGI:

- **AUROPAL SE**
- **DENTOR N**
- **AURODENT 20**

**Zelo ugodne cene!
Staro zobno zlato
menjamo za novo!**